SPÓŁDZIELCA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa 1 mm wys. i 8^ szerok. zł 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Krakau, Glatzerstr. 48.

Telefon Nr. 116-79 i 116-80.

Nr 24 | **25 grudnia 1942 r.** | **Rok II**

Wyniki i program kształcenia

Po zatwierdzeniu przez władze nadzorcze programów Działu Kształcenia na roku przyszły, można było zwołać konferencję centralną dla ostatecznego omówienia szczegółów, wysłuchania sprawozdania z dotychczasowych prac z Działu Kształcenia, omówienia metod pracy i przedstawienia planu pracy na rok 1942/3. Konferencja taka zwołana przez Centralę Związku Rewizyjnego, Spółdzielni G. G. odbyła się w Krakowie w dniach 30 i 31 października 1942. W konferencji wzięli udział zastępca Komisarza Związku, członkowie Dyrekcji Centrali i Okręgów, referenci Centrali oraz referenci Działów Kształcenia w Centrali i Okręgach. Ponadto w konferencji wziął udział Dyr. Szkoły Spółdzielczej w Nałęczowie.

Wyniki dotychczasowe

Z zestawienia podanego w sprawozdaniu za rok 1941/2 przez Kierownika Działu Kształcenia Centrali Związku wynika, że we wszystkich kursach prowadzonych przez Okręgowe Związki brało udział 1331 osób. W tym kursów Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowych wysłuchało 115 osób, kursów Spółdzielni Mleczarskich 122, kursów Działu Rolniczo-Handlowego 743, kursów dla magazynierów i sklepowych 289, kursów dla organizatorów spółdzielni 34 kursów dla Zarządów i Rad Nadzorczych 28 osób. Ponadto odbyło się kilka kursów specjalnych. Pierwszym z tych kursów był kurs metodyczny dla nauczycieli szkół handlowych prowadzących klasy spółdzielcze, w którym wzięło udział 31 nauczycieli ze trzech szkół krakowskich, dwóch szkół w Jarosławiu, oraz ze szkół handlowych w Nowym Sączu, Zakopanem, Łańcucie i Gaci. Program wykładów obejmował zasady spółdzielczości, podział spółdzielni, organizację Związku Rewizyjnego, rachunkowość spółdzielni, oraz metody nauczania księgowości w klasach spółdzielczych, społeczno-gospodarcze i prawne warunki powstawania spółdzielni, ustrój i zasady gospodarki spółdzielni rolniczo-handlowych, oraz znaczenie tych ostatnich w gospodarce społecznej, metodyka nauczania przedmiotów spółdzielczych i pomocniczych, itd. Uzupełnieniem wykładów, były wycieczki do Związku Handlowego, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Jedność" w Krakowie, Małopolskiego Związku Mleczarskiego, oraz do kilku spółdzielni różnych typów.

W dniach od 15-go maja do 15 czerwca 1942 r. odbył się w Warszawie kurs dla handlu bydłem i trzodą. W kursie tym, brało udział 21 uczestników z których 11-tu wykazało kwalifikacje do samodzielnej pracy na stanowiskach kierowniczych. Program kursu obejmował poza wykładami na temat zasad spółdzielczości, ogólne wiadomości z zakresu organizacji rynku, podaży, produktów rolnych, transportu, techniki handlu, klasyfikacji żywca, produktów uboju i wartości odżywczej mięsa, znajomość urządzeń technicznych, handel drobiem oraz znaczną ilość godzin poświęconych na zajęcia praktyczne i pokazy.

Ponadto odbył się w dniach od dnia 6 do 31 września kurs owocarsko warzywniczy w Dwikozach, pow. Sandomierskiego, którego program obejmował zasady spółdzielcze i organizację spółdzielczości w Generalnym Gubernatorstwie, strukturę spółdzielni owocarsko-warzywniczych, stan i możliwości produkcji ogrodniczej, hodowlę owoców i warzyw, szkodniki i choroby, zagadnienia dzierżaw i kontraktów, zbiór, sortowanie, pakowanie i przechowywanie owoców i warzyw, jagód leśnych, grzybów i ziół oraz miodu, przetwórstwo wymienionych wyżej produktów, wiadomości z dziedziny handlu owocarsko-warzywniczego, oraz wiadomości o spółdzielczości ogrodniczej w kraju i zagranicą. Wykłady teoretyczne uzupełnione zostały zajęciami praktycznymi w miejscowej Spółdzielni Owocarsko-Warzywniczej oraz Wytwórni Przetworów Owocowo-Warzywnych Centrali Handlowej „Społem". W kursie brało udział 17 uczestników.

Dla absolwentów szkół rolniczych odbyły się w czerwcu 1942 r. dwudniowe kursy mające zaznajomić uczestników z zasadami organizacji rolniczych, zawodowych i spółdzielczych, z wiejską spółdzielczością oszczędnościowo-pożyczkową, rolniczo-handlową i rolniczo-przetwórczą oraz z ustrojem i działalnością centralnych instytucji spółdzielczych. Kursów takich odbyło się ogółem 9.

Niezwykle ważnym działem w dziedzinie kształcenia i dokształcania spółdzielczego są biblioteki, które po przejściach wojennych nie zawsze były w stanie umożliwiającym ich należyte wykorzystanie. W okresie od lutego do października 1942 referat biblioteczny uporządkował bibliotekę Centrali Związku, zamówił cały szereg nowych książek z działu księgowości i nauk społeczno-gospodarczych oraz uregulował podział czasopism fachowych i urzędowych. Poza uporządkowaniem biblioteki w centrali, referat biblioteczny uporządkował bibliotekę Okręgowego Związku w Lublinie i Warszawie, a także bibliotekę Referatu Kursów Spółdzielczych w Warszawie. Stan bibliotek w Okręgowych Związkach wykazuje 1833 książki, w Centrali zaś 999 książek.

Poza kursami organizowanymi przez Centralę Związku należy wspomnieć o kursach zorganizowanych przez poszczególne Okręgi. W dziale spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych zorganizowano w Krakowie czterodniowe dyżury bilansowe oraz konferencje gospodarcze z udziałem rad nadzorczych. Tego samego rodzaju kursy zorganizowano w dziedzinie spółdzielczości mleczarskiej. Najliczniejsze kursy dotyczyły oczywiście działu spółdzielni rolniczo-handlowej. Ogółem w Okręgach odbyto 139 dni kursowych przy frekwencji 1644 słuchaczy.

Metody pracy

W referacie wygłoszonym na temat metod pracy zwrócono przede wszystkim uwagę na to, że kształcenie spółdzielcze odnosi się przede wszystkim do dorosłych. Podzielić je można na systematyczne i dorywcze. Kształcenie systematyczne odbywa się w szkołach spółdzielczych, na kursach długoterminowych, przez praktykę oraz biblioteki i współpracę z instytucjami naukowymi. Kształcenie dorywcze odbywa się na kursach krótkoterminowych, konferencjach, zjazdach itp. Celem kształcenia jest przede wszystkim usprawnienie pracy w spółdzielniach już istniejących oraz kształcenie fachowe pracowników do pracy w spółdzielniach nowo zakładanych. Metodyka nauczania powinna zasadzać się na stopniowaniu wiadomości od łatwiejszych do trudniejszych, od zagadnień szczegółowych do ogólnych, od nauczania dorywczego do systematycznego. W kursach pierwszego stopnia obierać się będzie metodę wykładów i dyskusji, w kursach zaś drugiego stopnia nauczanie będzie się odbywało pod kierunkiem nauczyciela i w kontakcie z nim. Celowym jest łączenie kształcenia z planowaniem pracy w spółdzielni. Dlatego też plany prac Centrali i Okręgów winny być układane w porozumieniu z instytucjami naukowymi. W dyskusji nad referatem o metodzie kształcenia spółdzielczego zwrócono uwagę na to, że rozwijanie rzeczowych umiejętności w dziedzinach techniki wytwórczości, przetwórstwa i wymiany oraz organizacji pracy powinno pozostawać w ścisłym związku z rozwijaniem i utrwalaniem zasad spółdzielczych oraz podstaw społeczno-etycznych. Bez tego związku bowiem wykształcenie teoretyczne i praktyczne nie posiada istotnej wartości dla ruchu spółdzielczego. Pamiętać należy, że fachowiec działający na terenie spółdzielni powinien być związany ze spółdzielczym warsztatem pracy nie tylko jako człowiek posiadający kwalifikacje i umiejętności w swojej dziedzinie, lecz winien wchodzić do ruchu spółdzielczego na podstawie głębokiego przekonania o wartości społecznej i moralnej współdziałania i szczególnej więzi jaką stwarza organizacja spółdzielcza. Żaden wykład bez względu na jego poziom dostosowany do przygotowania słuchaczów nie powinien uchybiać wyżej wspomnianej zasadzie. Rewizji poddać należy pojęcie o wychowaniu członków spółdzielni. Wychowanie to opierać się będzie przede wszystkim na obsłużeniu członka według umowy i to w każdym razie nie gorzej aniżeli obsługiwana jest klientela przedsiębiorstw prywatnych.

Program na rok przyszły

Centrala Związku w programie swoim przewiduje na rok 1942/3 kursy spółdzielcze 1-go stopnia rachunkowości i gospodarki rozmaitych typów spółdzielni, kursy spółdzielcze ogólne drugiego stopnia z uwzględnieniem potrzeb rolniczo-handlowych, kursy dla sklepowych i magazynierów spółdzielni rolniczo-handlowych, kursy księgowości przebitkowej spółdzielni rolniczych, kursy dla członków rad nadzorczych spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych, mleczarskich i rolniczo-handlowych oraz kursy dla organizatorów nowych spółdzielni. W dziedzinie fachowej Centrala zamierza zorganizować kurs dla kierowników warsztatów reparacyjnych maszyn i narzędzi rolniczych, mających powstać przy spółdzielniach rolniczo-handlowych, kurs budownictwa dla pracowników spółdzielni budowlanych, kursy przetwórstwa zbożowego i mięsnego, oraz kurs dla rewidentów okręgów jako przygotowawczy dla kursów księgowych w spółdzielniach rejonowych i lokalnych. Ponadto Centrala zamierza zorganizować dwudniowe kursy dla absolwentów szkół rolniczych, które odbywać się będą na miejscu w szkołach. Poza tym okręgi szczegółowo przedstawiły program kształcenia obejmujący kursy krótkoterminowe, konferencje oraz szereg kursów fachowych.

Zastanawiano się również nad tym, w jaki sposób wyzyskać dla celów kształcenia spółdzielczego rewizje spółdzielni. Okazją mogłyby tu być konferencje porewizyjne. Ponieważ jednak wyniki rewizji komunikowane są tylko członkom władz, należałoby rewidentom dać poza tym sposobność zebrania na osobną konferencję wszystkich pracowników i członków władz, na której omówiłoby się braki oraz środki, jakie należy przedsięwziąć w kierunku usunięcia tych braków. Odmianą tego projektu jest propozycja, ażeby rewident wygłaszał wykłady dla pracowników i władz spółdzielni, w czasie pobytu w danej spółdzielni na rewizji.

Jako szczególne zadanie Związku upatruje się również przygotowanie kadr nauczycielskich w szkołach fachowych.

Dyskusję programową zakończono apelem do referentów w okręgach, ażeby ci zwrócili uwagę na kontynuowanie pracy pedagogicznej w stosunku do absolwentów szkół spółdzielczych. Czuwanie nad dalszym rozwojem narybku pracowników spółdzielczych oraz ich umiejętna selekcja i przydział do odpowiedniej pracy powinny uzupełnić teoretyczne wykształcenie wyniesione z kursów i szkół

Wpisy do deklaracji i rejestru członków

Przy okazji rewizji związkowych rewidenci stwierdzają częstokroć istotne zaniedbania zarządów spółdzielni jeżeli chodzi o wpisy do deklaracji członkowskiej i rejestru członków. Jest rzeczą znamienną, że usterek w tej dziedzinie jest tak dużo. W niektórych spółdzielniach często nie zwraca się najmniejszej uwagi na rejestr członków i stan deklaracji członkowskich, tak jak gdyby księga rejestru była księgą podrzędną, mniej ważną od innych ksiąg i ksiąg handlowych. Tymczasem rejestr członków jest podstawą i tym samym najważniejszą księgą spółdzielni a deklaracje członkowskie są podstawą kapitału zakładowego spółdzielni a rejestr członków obrazem nie tylko składu, ilości i dynamiki tego kapitału, lecz także zmian personalnych w składzie spółdzielni, stosunku środowiska do przedsiębiorstwa spółdzielni, słowem jest obrazem zasięgu społecznego i rozwoju spółdzielni.

Koniecznego uświadomienia sobie ważności rejestru członków i kompletnych treściowo deklaracji członkowskich nie może i nie powinien zaciemniać fakt regulowania wypłat udziałów przez władze wyższe nawet nie spółdzielcze, jak Urząd Nadzoru Bankowego oraz odgórna reglamentacja spowodowana koniecznościami administracji i gospodarki wojennej. Ludzie myślą, że skoro wypłata udziałów jest niedozwolona, skoro istnieje przymus należenia do spółdzielni rolniczo-handlowych, skoro liczba członków i tak czy owak będzie wzrastała, bo spółdzielnia jest jedyną w danym terenie instytucją rozdzielczą towarów potrzebnych w gospodarstwie i dającą ponadto premie

albo kwity premiowe, to sumienne prowadzenie rejestru i deklaracji członków jest rzeczą co najmniej zbyteczną. Taki pogląd w żałosny sposób odbija się w przeglądanych rejestrach i deklaracjach, które roją się od braków i nieuważnych niezgodnych z faktami wpisów.

Najważniejszym brakiem jest często zupełna ignorancja ze strony zarządu zmian bieżących w rejestrze i deklaracji, objawiająca się nie podpisywaniem i niestemplowaniem pieczątką firmową zmian ilości deklarowanych i wypowiadanych udziałów, a ponadto niestwierdzanie przez zarząd deklaracji wystąpienia ze spółdzielni. Panuje ogólne mniemanie, że konstytutywnym momentem wstąpienia względnie zadeklarowania nowych udziałów w spółdzielni jest oświadczenie członka i jego podpis, podczas gdy czynności te w istocie są tylko deklaratywnymi. Artykuł 20. ustawy o spółdzielniach przewiduje, że przystępujący po zarejestrowaniu statutu stają się członkami dopiero z chwilą przyjęcia ich przez spółdzielnię. Przyjęcie winno być stwierdzone na oświadczeniu (deklaracji) podpisem zarządu z podaniem daty. To samo obowiązuje przy deklarowaniu dalszych udziałów.

Sprawą udokumentowania w rejestrze i deklaracji faktu wystąpienia oraz przyczyn wystąpienia zajmuje się art. 31 ustawy o spółdzielniach. Jeżeli dla przystąpienia lub deklaracji dalszych udziałów miarodajne być może w ostateczności podpisane oświadczenie członka, to w wypadku ustania członkostwa lub posiadania udziału publiczną wiarę może mieć wyłącznie rejestr członków. Dlatego też art. 31 ustęp 1 ustawy daje każdemu członkowi prawo skargi celem zmuszenia zarządu do wpisania odnośnych danych do rejestru, a dla zapewnienia tym wpisom możliwej dokładności nakazuje podawać datę ich dokonania. Ponadto rejestr członkowski jest jawny i braki w nim są obrazą publicznej wiary, jaka przysługuje treści rejestru członków. Rejestr stanowi dla wierzycieli źródło wiadomości o kwotach odpowiedzialności poszczególnych członków wobec spółdzielni a tym samym wiadomości o odpowiedzialności spółdzielni jako takiej. Fakty dzięki którym członek przestał należeć do spółdzielni lub przestał posiadać udziału, mają skutek prawny wobec osób trzecich dopiero z chwilą wpisania ich do rejestru.

Ważność daty, z którą fakt wystąpienia, wypowiedzenia udziału, uchwały o wykluczeniu i wszelkich zmian nabierają mocy konstytutywnej ujawnia się najczęściej dopiero w chwilach krytycznych dla spółdzielni, kiedy chodzi o ustalenie obowiązku dopłat, uzupełnienia niewpłaconych udziałów, jednym słowem realizowanie przyjętej przez członków odpowiedzialności. Dlatego w czasie normalnego funkcjonowania spółdzielni nie zwraca się uwagi na daty wpisów do rejestru. Często miesza się daty wpisu (rubryka 7 rejestru członków) z datami wypowiedzenia, a w rubryce 12 rejestru członków zawierającym daty wypowiedzenia członkostwa, wykluczenia lub śmierci członka oraz ustania przynależności do spółdzielni panują zazwyczaj chaos i niezgodności.

Czasami wpisy do rejestru są poczynione tak, jak gdyby wpisujący nie zadawał sobie nawet trudu przemyślania nagłówków rejestru. Tak na przykład wpisuje się sumy dalszych udziałów deklarowanych w rubryce dopłat na pokrycie strat pod „uiszczone" a udziały wypłacone po ustaniu członknstwa pod „zwrócone". Daty wpisu do rubryki 12 myli się z datami faktów, nie rozróżniając, że daty ustania członkostwa lub śmierci albo wykluczenia członka mogą być inne i z reguły są wcześniejsze od daty, pod którą się powyższe fakty przyjęło do wiadomości i wpisało do rejestru.

W spółdzielniach wiejskich zdarza się często, że członek zdecydował się wystąpić ze spółdzielni i w czasie pobytu w lokalu spółdzielni wypełnia deklarację o wystąpieniu. Następnie członkowie zarządu przekonują go lub on sam, potrzebując np. pożyczki, dochodzi do przekonania, że warto jednak nadal do spółdzielni należeć, skreśla po prostu położony na deklaracji wystąpienia podpis. Takie „wystąpienie" jest oczywiście nieformalne. Nadto rejestr i deklaracja, zwłaszcza, jeżeli są ujęte w formie księgi przedstawiają obraz kompletnego chaosu i nie dają żadnego poglądu na skład członkowski i stosunek prawny członków do spółdzielni.

W mniejszych spółdzielniach kredytowych przeważnie uważa się za dzień przystąpienia do spółdzielni datę pobrania pierwszej pożyczki. W tym też sensie zarządy spółdzielni traktują zapisy do rejestru. Pomijając już to, że sam fakt przystąpienia do spółdzielni uważany jest przez potrzebującego pożyczki za rzecz drugorzędną i przykry warunek otrzymania pożyczki, należy w ramach tematu, który omawiamy, podkreślić, że zarządy bez względu na okoliczności winny brać pod uwagę fakt uzyskania członkostwa spółdzielni jako prawnie odrębny od dalszych praw, z jakich przyjęty już członek korzysta.

Już na wstępie wspomnieliśmy, że rejestr członków jest najważniejszą księgą spółdzielni a deklaracje członkowskie najważniejszymi jej dokumentami. Dlaczego tak jest; — otóż dlatego, że rejestr i deklaracje są najważniejszym dowodem na istnienie spółdzielni jako dobrowolnego zrzeszenia dla wspólnych celów gospodarczych. Jeżeli dziś w okresie gospodarki wojennej wszelka działalność spółdzielni jest i musi być podporządkowana celom publicznym a wszystkie spółdzielnie z natury rzeczy przede wszystkim wypełniają zlecone im ze strony władz funkcje w ramach ogólnej gospodarki wyżywienia, przemysłowej i pieniężnej tak jak każde inne przedsiębiorstwo nie oparte na zasadach spółdzielczych, to jednak nie należy zaniedbywać tego, co jest podstawą społeczną spółdzielni i nie należy zapominać o zbiorowym charakterze gospodarstwa spółdzielczego. Działalność spółdzielni opiera się na szczególnych podstawach prawnych. Rozwijając swą działalność na tych podstawach, spółdzielnie wykazały, że dzięki swej organizacji i gęstości sieci najlepiej potrafią służyć gospodarce państwowej i najłatwiej się nadają do zrealizowania dalekosiężnej akcji gospodarki zreglamentowanej. A jest tak tylko dlatego, że podstawa spółdzielni, jej cele, działanie i kontrola mają charakter społeczny. Trzeba więc pielęgnować powyższe cechy i czynić w każdej okoliczności i bez względu na warunki wszystko, co służy do zachowania tych cech i do dalszego ich rozwoju.

Grupa fachowa hurtu żelaznego

Z okazji wyrażonej niedawno zgody na utworzenie grup fachowych w ramach Grup Gospodarczych handlu hurtowego i zagranicznego oraz handlu detalicznego w Grupie Handlu przez Komisarza Rządu w Izbie Centralnej dla Ogólnej Gospodarki w Generalnym Gubernatorstwie odbyło się dnia 14 listopada r. b. w lokalu urzędowym Grupy Głównej Gospodarki Przemysłowej i Ruchu konstytuującego posiedzenie Grupy Fachowej handlu hurtowego żelazem i stalą oraz utworzonej jednocześnie Komisji fachowej. Komisja fachowa składa się z kupców niemieckich i ma służyć za ogniwo, łączące organizację grup z życiem praktycznym.

Wypełnianie wniosków ubezpieczeniowych

Jak wypełniać wniosek o ubezpieczenie od szkód pożarowych budynków, ruchomości domowych i rolnych, sklepów (towarów) oraz zakładów rzemieślniczych i drobnego przemysłu (z wyjątkiem fabryk)?

W ostatnim czasie Związek Rewizyjny Spółdzielni rozesłał w formie okólnika „Objaśnienia uzupełniające do ubezpieczeń Spółdzielni". Celem powyższych objaśnień było usunięcie nieporozumień, jakie wynikają między spółdzielniami i zakładami ubezpieczeń, a są następstwem nieuważnego wypełniania wniosków ubezpieczeniowych. Obecnie podajemy dalszy ciąg tych wyjaśnień a mianowicie przykład, jak należy wypełniać najważniejsze części wniosku:

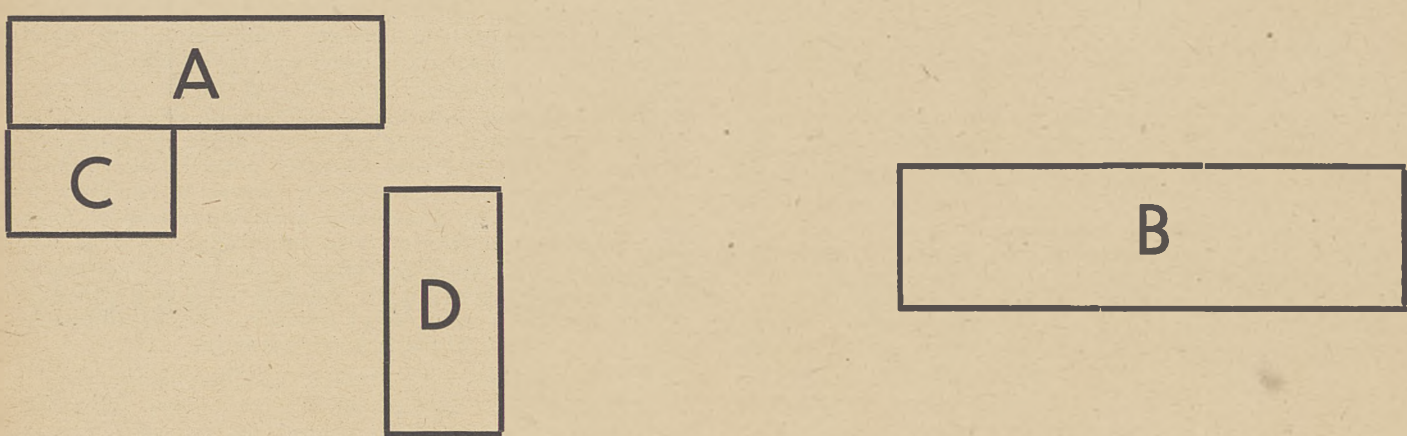
Nr. bież.	Litera podług planu	Nazwa budynku odpowiednio do przeznaczenia (Dom mieszkalny, stajnia, stodoła, kuźnia, gorzelnia)	Rodzaj budowy		Rozmiar budynku m		Ilość pięter		Rok budowy	Stan budynku dobry średni zły	Suma ubezp.	Stopa składki ‰
			konstrukcja ścian	pokrycie dachu	dług	szer.	pod ziemią	nad ziemią				
1	A	Dom mieszkalny	mur	blacha	17	9	1	—	1940	dobry		
2	B	Magazyn	drzewo	papa	24	8	—	—	1941	dobry		
3	C	Szopa	mur	gont	6	4	—	—	1921	średni		
4	D	Stodoła	drzewo	słoma	10	6	—	—	1934	średni		

Sumę ubezpieczenia podaje się jedynie w wypadkach, gdy dany budynek w myśl ustawy o przymusie ubezpieczenia w P. Z. U. W. (Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych).

Poza tym ważną rzeczą w wypełnianiu tej części wniosku jest podanie konstrukcji ścian i pokrycie dachu. Dane te bowiem wpływają na sumę składki ze względu na to, że inny % ryzyka stanowi dom murowany kryty blachą jak dom drewniany kryty papą.

Plan sytuacyjny

Dla orientacji ubezpieczającego, ubezpieczony powinien nakreślić na wniosku (w oznaczonym miejscu) szkic sytuacyjny. Każda budowla z określeniem jej przeznaczenia, konstrukcji i odległości w metrach od budynków sąsiednich, powinna być oznaczona na szkicu literą. Na szkicu powinny być oznaczone także wszystkie inne budynki miękko kryte, jak również wszelkie budowle fabryczne, zakłady przemysłowe i składy materiałów łatwopalnych lub wybuchowych, położone w najbliższym sąsiedztwie. Ogniomury grubości jednej cegły, bez drzwi, okien i jakichkolwiek otworów, wyprowadzone 30 cm ponad dach, powinny być oznaczone linią podwójną.

Wyszczególnienie towarów według grup

Dla obliczenia dokładnych stawek ubezpieczeniowych, ubezpieczony jest zobowiązany wyszczególnić dokładnie towary wg grup (patrz objaśnienia do ubezpieczeń spółdzielni).

Po wypełnieniu powyższych danych ubezpieczający powinien przystąpić do wypełnienia pozostałych pytań Towarzystwa Ubezpieczeń. Odpowiedzi na te pytania powinny być wyczerpujące a co najważniejsze zgodne ze stanem rzeczywistym. W przeciwnym bowiem razie ubezpieczający narażony jest na utratę prawa odszkodowania w razie szkody.

W ten sposób wypełniony wniosek ubezpieczeniowy, spółdzielnia powinna przesłać do Związku Rewizyjnego. do dalszego załatwienia.

Poniżej podajemy szczegółowy, przykładowo wypełniony wzór wyszczególnienia towarów według grup. Razem z podanym już poprzednim planem rozmieszczenia nieruchomości (planem sytuacyjnym) daje on dostateczną ilustrację wniosku ubezpieczeniowego.

Nr b.	Wyszczególnienie przedmiotów	Podana wartość na sumę
1.	W budynku A Urządzenie biura włącznie z maszynami do pisania	10 000
2.	W budynku A Towary spożywcze, gosp. mieszane, galant. i żelazne	25 000
3.	W budynku B Cukier, zboże, mąka	40 000
4.	W budynku C materiał opałowy, jak drzewo, węgiel.	2 000
5.	W budynku D siano i koniczyna	8 750
		85 750
	Potrąca się ryzyko własne ....%, czyli	
	Z powyższej sumy ubezpieczono w. . .	
	Podaję do ubezpieczenia w (P. Z. U. W./Vesta)	85 750
	wyraźnie: Złotych osiemdziesiąt pięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt.	

Referat Ubezpieczeń Centrali Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie uprasza wszystkie spółdzielnie o stosowanie powyższych wskazówek dotyczących sumiennego wypełnienia podań ubezpieczeniowych. Szczegółowe i zgodne ze stanem faktycznym dane oraz przejrzyste ich umieszczenie na wniosku ułatwi w znacznym stopniu opracowanie wniosku w Centrali i zapobiegnie zbytecznej i przewlekłej korespondencji wyjaśniającej.

Sprawozdania Spółdzielni rolniczo-handlowych

Wydział Spółdzielczości i Kredytu Wydziału Głównego Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa wydał do Komisarzy Powiatowych i Rejonowych Spółdzielni Rolniczo-Handlowych okólnik dotyczący raportów i sprawozdań.

W myśl tego okólnika, w ramach dążeń do odciążenia spółdzielni rolniczo-handlowych od składania raportów i sprawozdań różnego rodzaju w rozmaitych władzach nadzorczych odpadają, począwszy od chwili obecnej, następujące sprawozdania:

1. osobne sprawozdania o obrocie (Umsatzmeldung), które powiatowe spółdzielnie rolniczo-handlowe były obowiązane składać co miesiąc,

2. Sprawozdanie okresowe (Zwischenbericht), które powiatowe i rejonowe spółdzielnie rolniczo-handlowe były obowiązane przesyłać co 2 miesiące do Wydziału Spółdzielczości i Kredytu jak również do Centrali oraz do odnośnych Oddziałów Okręgowych Centralnego Urzędu Rolniczego.

Zarządzenie odnośnie do sprawozdania międzyokresowego wydano w porozumieniu z Centralą Centralnego Urzędu Rolniczego.

Na miejsce odpadających sprawozdań wszystkie powiatowe i rejonowe spółdzielnie rolniczo-handlowe będą przesyłały Wydziałowi Spółdzielczości i Kredytu w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa oraz głównemu referentowi dla kredytu i spółdzielczości w Wydziale Wyżywienia i Rolnictwa przy Gubernatorze Dystryktu po jednym egzemplarzu sprawozdania miesięcznego wraz z bilansem surowym — w języku niemieckim. Sprawozdanie to ma być przesyłane co miesiąc punktualnie do dnia 10-go każdego miesiąca.

Na powyższe zarządzenie zwraca się uwagę spółdzielni rolniczo-handlowych.

Przetwórnia owocarska w Nowym Sączu

Już poprzednio na łamach naszego czasopisma zajmowaliśmy się spółdzielczymi placówkami przetwórstwa owocarskiego, a mianowicie fabryką Centrali Handlowej „Społem" w Dwikozach powiatu sandomierskiego oraz Podhalańską Spółdzielnią Owocarsko-Warzywniczą w Tymbarku koło Limanowej. Przetwórstwo owoców i warzyw ma w obecnym czasie gospodarki wojennej i specjalnie ważne znaczenie dla ogólnej gospodarki wyżywienia, należy zaś spodziewać się, że i z nastaniem normalnych warunków po wojnie przetwórstwo owocarskie ostoi się i przy odpowiednim zastosowaniu się do potrzeb rynku spożywczego, po zdobyciu rynków eksportowych, omawiana gałąź produkcji będzie nadal się rozwijała, a poczynione obecnie inwestycje w pełni się opłacą i zamortyzują.

W Nowym Sączu istniała już dawniej wytwórnia miodu syconego i win owocowych, która, jak większość podobnych przedsiębiorstw, znajdowała się w rękach żydowskich. Władze Składnicy Kółek Rolniczych w Nowym Sączu, obecnej Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej powzięły w roku 1940 zamiar wykorzystania obszernych, aczkolwiek nieco zaniedbanych zabudowań wspomnianej wytwórni dla urządzenia nowoczesnej wytwórni marmelady, soków oraz suszów jarzynowych. Wszczęta natychmiast sprawa nabycia terenu fabrycznego o wielkości około 3 hektarów na własność Spółdzielni jest obecnie na ukończeniu. W międzyczasie zaś Spółdzielnia przystąpiła do produkcji marmelad i soków, którą prowadzi już od dwóch lat osiągając z roku na rok większe wyniki. Trzeba zaznaczyć, że sam przebieg produkcji na razie jest bardzo prosty; nie ma jeszcze nowoczesnych maszyn, które dopiero się montuje, niemniej jednak osiąga się już dzienny przerób marmelady w ilości 8 ton.

Dalsza rozbudowa zakładów owocarsko-warzywniczych w Nowym Sączu jest w toku. Po wykończeniu obszernej hali fabrycznej ustawiono w niej dwa duże kotły próżniowe, tzw. wakuumy, do których obecnie montuje się urządzenia napędowe i transmisyjne. W tejże samej hali stanie nowoczesna aparatura do prażenia i mielenia owoców, która już nadeszła i wymaga tylko zmontowania.

Ponieważ w pobliżu fabryki w odległości ok. 300 metrów znajduje się stacja transformatorów prądu wysokiego napięcia zakładów mościckich, spółdzielnia zamierza doprowadzić prąd, zyskując w ten sposób siłę napędową i oświetlenie.

Oczekuje się nadesłania całego szeregu zamówionych już dawniej maszyn, między innymi nowoczesnej płóczkarki i drylarek do wisien i śliw oraz maszyny do napełniania i automatycznego zamykania puszek z konserwami i marmeladą. W przyszłym roku Spółdzielnia rozpocznie instalację dużej nowoczesnej suszarni mechanicznej. W obrębie terenów i zabudowań fabrycznych miejsce na tę suszarnię jest już przeznaczone. Urządzenia suszarni systemu sitowo-turbinowego firmy Bütner w Uerdingen w Dolnej Austrii również są zamówione. Suszarnia powyższego typu posiada dzienną zdolność przetwórczą 20 ton surowca. Do wytwarzania pary potrzebnej dla parzenia owoców itp. przewiduje się ustawienie dwóch kotłów leżących.

Po byłej wytwórni miodu pitnego oraz win owocowych pozostały obszerne piwnice, dające doskonałe warunki składowania nagromadzonych zapasów miazgi owocowej i sukusu (soków surowych zakonserwowanych do czasu ostatecznej przeróbki). Soków gotowych Spółdzielnia wytwarza stosunkowo mało, a to z powodu braku przydziału cukru. W tym stanie rzeczy cała praca fabryki koncentruje się obecnie około wyrobu marmelady. W piwnicach fabryki znajdują się znaczne zapasy półfabrykatów, a więc miazgi, z której następnie robi się marmeladę, oraz soku surowego, który przeważnie odstępuje się innym fabrykom jako główny surowiec do wyrobu syropów owocowych. Soku surowego Spółdzielnia posiada w tej chwili około 200 tysięcy kg. Miazgi owocowej natomiast jest około 600 tysięcy kg.

Z miazgi posiadanej na składzie Spółdzielnia wyprodukować może jeszcze 1200 ton marmelady.

Plan produkcji (marmelady) na rok bieżący początkowo przewidywał dostarczenie 1 200 000 kg. Norma ta została powiększona o dalsze 600 000 kg, tak że wynik produkcji tegorocznej dosięgnie 1 800 000 kg marmelady.

Surowiec w postaci owoców Spółdzielnia otrzymuje ze skupu kontyngentowego prowadzonego bądź bezpośrednio bądź też przez rejonowe spółdzielnie rolniczo-handlowe w powiecie. Ponadto spółdzielnia popiera szkółkarstwo przez użycie dzieci szkolnych do wydobywania nasion z jabłek i owoców przemysłowych. Nasiona te wysyła się następnie do Związku Sadowniczego. Premie za nasiona przypadają dzieciom.

Jak już wspomniano, soki surowe odstępuje się innym przetwórniom. Marmeladę zaś przesyła się do dyspozycji Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa Gubernatora Dystryktu krakowskiego.

Poza marmeladą i sokami Spółdzielnia dostarcza również owoców deserowych. W roku bieżącym wysłano blisko 800 tysięcy kg tego rodzaju owoców, a mianowicie:

228 000 kg do szpitali i lazaretów,
250 000 kg dla wojska,
310 000 kg dla zaopatrzenia ośrodków kuracyjnych jak Zakopane, Krynica itp.

Przed mniej więcej miesiącem urządzone zostało przy wytwórni laboratorium chemiczne, pozostające pod kierownictwem inżyniera, specjalisty dla badań przetworów przemysłu spożywczego. Laboratorium to, które uzupełnia się w miarę możności w instrumenty i przybory, nastawione jest przede wszystkim na badania mające w wyniku dać polepszenie gatunku marmelady. Ponadto w laboratorium bada się zdolność fermentacyjną soków surowych wysyłanych do innych przetwórni, zwłaszcza do wytwórni win owocowych.

Dzisiaj jeszcze marmeladę gotuje się w kotłach otwartych, opalanych bezpośrednio. Soki tłoczy się również w prasach ręcznych. Pary potrzebnej do wytwórni dostarcza na razie lokomobila w braku odpowiednich kotłów. W niedalekiej jednak przyszłości należy oczekiwać uruchomienia maszyn znajdujących się w montażu, tak że fabryka ruszy „pełną parą". Jeżeli weźmie się pod uwagę, że każdy z dwu ustawionych kotłów próżniowych ma pojemność 1500 kg, a marmelada gotuje się w takim kotle około 30 minut, to uwzględniwszy prace przygotowawcze i uzupełniające po procesie gotowania, oba kotły dostarczać będą w ciągu godziny 3000 kg gotowego produktu. Kierownictwo techniczne fabryki będzie musiało zorganizować sprawną obsługę w pakowni i magazynach, ażeby podołać tak olbrzymiej wydajności maszyn, albowiem dzienna produkcja wahać się będzie w pełnym ruchu od 15 do 20 tysięcy kg dziennie.

Spółdzielczość daje zadatki lepszego jutra

SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW

Fundusz Popierania Spółdzielni Rolniczych

Komisarz Państwowej Rady Spółdzielczej wydał w dniu 14 lutego 1941 r. okólnik do wszystkich spółdzielni, podlegających Wydziałowi Wyżywienia i Gospodarki, mocą którego polecił uiścić 40% z czystej nadwyżki za rok 1940, jako jednorazową składkę na rzecz Funduszu Popierania Rozwoju Rolnictwa. Okólnikiem z dnia 15 grudnia 1941 polecił Komisarz Państw. Rady Spółdzielczej tymże spółdzielniom (z wyjątkiem spółdzielni, będących w likwidacji lub w postępowaniu upadłościowym) do dnia 31 grudnia 1941 uiścić 0,3% od obrotu towarowego jako przymusowy podatek na rzecz tegoż Funduszu Popierania Rozwoju Rolnictwa.

Spółdzielnie, czyniąc zadość tym poleceniom, opłaty te uiściły i w bilansach swych od ogólnego dochodu odliczyły.

Niektóre Urzędy Skarbowe obliczenia tego nie uznają i wymierzają od sum na powyższej podstawie na rzecz Funduszu Popierania Rozwoju Rolnictwa przez spółdzielnie uiszczonych podatek dochodowy, względnie uważają te sumy za część dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu.

Stanowisko tych Urzędów Skarbowych wydaje się w zupełności nieuzasadnione. Art. 10 p. 5 ustawy o państwowym podatku dochodowym DURP Nr. 2 poz. 6 stanowi, że „...przymusowe lub ustawowe świadczenia pieniężne oraz bezpłatne świadczenia przymusowe innego rodzaju na cele publiczne..." n a l e ż y o d o g ó l n e g o d o c h o d u o d l i c z y ć.

Opłaty, uiszczone przez spółdzielnie na podstawie wyżej powołanych okólników Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej mają stanowczo charakter przymusowych świadczeń pieniężnych na cele publiczne.

Po pierwsze bowiem Komisarz Państwowej Rady Spółdzielczej, wydając powyższe polecenia, działał w granicach udzielonego mu przez Rząd GG. a mianowicie przez Kierownika Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa w Urzędzie GG. uprawnienia, co wynika już z ogłoszonego w DRGG II str. 186 zarządzenia, ustanawiającego Komisarza P. R. S., które to zarządzenie powołuje się jako na swą podstawę prawną na § 4 rozporządzenia GG. o gospodarce aprowizacyjnej i rolnej z dnia 23. XI. 1939 (DRGG str. 63), który Kierownikowi Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa w Urzędzie GG. daje rozległe uprawnienia w stosunku do spółdzielni.

Urzędowy i obowiązujący charakter poleceń w powyższych okólnikach zawartych nie ulega więc żadnej wątpliwości.

Nie ulega także żadnej wątpliwości p r z y m u s o w y charakter powyższych świadczeń spółdzielni, co wynika z jednej strony z treści powyższych okólników, które polecenia wydają słowami „...z o b o w i ą z a n e s ą..." „...d o p r z y m u s o w e g o u i s z c z e n i a..." (okólnik z 15. XII. 1941), „spółdzielnie te w i n n y... uiścić" (okólnik z 14. II. 1941), z drugiej strony z treści § 4 cyt. rozp. z dnia 23. XI. 1939, który przyznaje Kierownikowi Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa prawo stosowania przeciw spółdzielniom surowych sankcyj, do rozwiązania spółdzielni włącznie.

Pewnym jest także, że chodzi tutaj o świadczenie „na cele publiczne", gdyż Fundusz Popierania Rozwoju Rolnictwa służy urzeczywistnieniu najistotniejszych zadań administracji państwowej w zakresie rolnictwa a pośrednio wyżywienia ludności.

Z punktu 2) okólnika z dnia 14. II. 1941, stanowiącego, że opłatę (40% od nadwyżki) „należy zaksięgować przed ostatecznym zestawieniem bilansu tak, aby figurowała jeszcze w bilansie za rok 1940", wynika także, że nie chodzi tutaj o rozporządzenie „zyskiem bilansowym, wykazanym w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym", o jakim mówi art. 21 u. o państwowym podatku dochodowym, lecz o opłatę przymusową, zmniejszającą ogólny dochód, będący podstawą obliczenia zysku bilansowego, której jedynie p o d s t a w ą o b l i c z e n i a procentowego ma być czysta nadwyżka.

Skoro więc opłaty, nakazane powyższymi świadczeniami nie są bynajmniej świadczeniami dobrowolnymi spółdzielni, lecz świadczeniami p r z y m u s o w y m i, których odmówienie pociągnęłoby za sobą surowe sankcje przeciw spółdzielniom, stanowią one pozycje, ulegające p. m. art. 10 p. 5 ustawy o państwowym podatku dochodowym odliczeniu od ogólnego dochodu.

Urzędy Skarbowe, które odliczenia tego nie uznają, zaprzeczają więc stanowczo istotnemu charakterowi tych opłat a zażalenia przeciw tego rodzaju wymiarom podatku dochodowego mają bezsprzecznie widoki powodzenia. Ostatnio Fundusz Popierania Rozwoju Rolnictwa został przemianowany na Fundusz Popierania Spółdzielni Rolniczych, co oczywiście nie odbiera świadczeniom na ten Fundusz charakteru daniny przymusowej.

Obrona przeciwlotnicza

Zarządzenie w sprawie budowlanych zarządzeń obrony przeciwlotniczej w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 19. XI. 1942, ogłoszone w Dzienniku Rozporządzeń GG. z dnia 10. XII. 1942 Nr. 104 stanowi, że, kto wznosi nowe budynki lub inne urządzenia budowlane albo przeprowadza budowę czy powiększenie budynku, w których wyniku nastąpi znaczny wzrost wartości istniejącego budynku lub jego części, winien urządzić na własny koszt schron; obowiązek ten obejmuje przy przebudowie i powiększeniu budynku także i te części istniejących urządzeń budowlanych, które nie są przebudowywane ani powiększane, jeżeli od osoby, podlegającej temu obowiązkowi można według jej stanu majątkowego wymagać wyrównania powstałych przez to kosztów dodatkowych.

Zarządzenia budowlane wymagają zezwolenia Pełnomocnika terytorialnego Generalnego Pełnomocnika dla uregulowania gospodarki budowlanej w Generalnym Gubernatorstwie.

Zarządzenie powyższe zawiera szczegółowe instrukcje techniczne co do budowy schronu oraz jego urządzenia i przewiduje pewne ułatwienia dla mniejszych domów. Zarządzenie weszło w życie z dniem 10. XII. 1942.

Rozporządzenie o zwolnieniu z cła

Rozporządzenie o zwolnieniu od ceł z 28. XI. 1942 zawarte w Dzienniku Rozporządzeń GG. z dnia 1. XII. 1942 Nr. 103 stanowi, że towary, które pochodzą z niemieckiego obszaru celnego, są aż do odwołania wolne od ceł przy przywozie drogą celną lub dopuszczonymi w tym celu drogami ubocznymi (przejściami ubocznymi), a Rząd GG. może postanowić, że towary, pochodzące z innych obszarów celnych są aż do odwołania także wolne od ceł. Rząd GG. może jednak pewne towary i grupy towarów wyłączyć spod powyższego zwolnienia.

Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1 grudnia 1942.

Spółdzielczość w świecie

Spółdzielnie uprawy warzyw nad Dunajem

Rolnictwo niemieckie otrzymało w ubiegłych latach polecenie jak najwydatniejszego rozszerzenia uprawy warzyw. Wskutek tego zaczęto uprawiać coraz więcej warzyw na polach, a obecnie wielu rolników zajmuje się wyłącznie masową uprawą odpowiednich gatunków jarzyn.

Zakłady ogrodnicze o typie przemysłowym hodują materiał sadzonkowy w cieplarniach i inspektach i mają w pracy swej do dyspozycji wieloletnie doświadczenie. Inaczej przedstawia się sprawa z uprawą jarzyn na polu. Przede wszystkim potrzeba tu specjalnie odpornych na wpływy atmosferyczne gatunków sadzonek oraz doborowych odpowiednio wyselekcjonowanych rodzajów nasion. Ażeby takie sadzonki otrzymać dla celów masowej uprawy polowej, trzeba by było większej ilości ogrodnictw przemysłowych, które by dostarczały materiału potrzebnego rolnikowi. Brak natomiast gęstej sieci ogrodnictw utrudnia rozwój masowej uprawy warzyw.

W takim stanie rzeczy zaczęto w krajach naddunajskich zakładać specjalne spółdzielnie, których zadaniem jest hodowla sadzonek i dostarczanie ich rolnikom.

Dotychczas istnieją dwie takie spółdzielnie: jedna w Narn koło Perg, która dostarcza sadzonek na obszar uprawny prawie 200 hektarów. Spółdzielnia produkuje przeciętnie 8 milionów sztuk sadzonek. Druga blisko granicy węgierskiej (Seewinkel), dostarcza 2 miliony sadzonek.

Wymienione ogrodnictwa spółdzielcze spełniają nadzwyczaj ważną rolę dla polowej uprawy jarzyn. Przede wszystkim zdejmuje z bark rolnika trud samodzielnego i wymagającego czasu i doświadczenia wyhodowania sadzonek i nasion, a ponieważ są prowadzone pod kierownictwem sił fachowych i zaopatrzone w odpowiedni sprzęt i pomoce, członkowie rolnicy mogą być pewni, że otrzymają sadzonki w jak najlepszym i najbardziej odpowiednim dla ich potrzeb gatunku.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń coraz więcej rolników uprawiających warzywa łączy się celem zakładania wspólnych ogrodnictw przemysłowych. Przypuszczać należy, że i na terenie Generalnego Gubernatorstwa przykład ten byłby godny naśladowania.

Spółdzielnie na Górnym Śląsku

W dniu 1 września 1939 roku władze niemieckie zastały na Wschodnim Górnym Śląsku 450 spółdzielni rolniczych. Z tych spółdzielni tylko 150 mogło się wykazać warunkami do dalszego istnienia i to 130 spółdzielni kredytowo-rolniczych i 20 innych spółdzielni wiejskich. Reszta natomiast w liczbie 300 spółdzielni musiała ulec likwidacji. Likwidowane spółdzielnie wyznaczane są drogą ścisłej selekcji, której kryteria stanowią skład narodowościowy, konieczność gospodarcza i zdrowy stan majątkowy. Likwidację wspomnianych trzystu spółdzielni przeprowadza katowickie biuro Górnośląskiej Spółki Powierniczej dla Spółdzielni sp. z o. o. Suma likwidacyjna wynosi około 10 milionów marek niemieckich. Zanim likwidacja dojdzie do ostatecznego stadium, w którym można będzie odprowadzić pozostałość masy likwidacyjnej do Głównego Urzędu Powierniczego — Oddział w Katowicach — (Haupttreuhandstelle Ost — Treuhandstelle Kattowitz) upłynie jeszcze sporo czasu. Niemniej przyśpiesza się likwidację przez przejmowanie nieruchomości, inwentarza ruchomego, wierzytelności, które do tego się nadają, oraz przez przenoszenie składników majątkowych do spółdzielni na nowo zakładanych. Ponadto likwidacji ulegają również trzy dawne Centralne Kasy w Katowicach i Cieszynie, dawne Rolniki oraz mleczarnie spółdzielcze.

Spółdzielnie kredytowe w liczbie 130 będą nadal prowadziły swoją działalność. Ich suma bilansowa wyniosła na koniec roku 1940 9,7 milionów marek niemieckich. Z tego wkładów bankowych przedwojennych i udziałów własnych było 1,3 miliony marek oraz zadłużeń przedwojennych 0,9 milionów marek. Likwidacja tak zadłużeń jak i wierzytelności dawnych postąpiła znacznie naprzód i została na koniec roku 1941 prawie zupełnie ukończona.

W ten sposób Związek Krajowy Spółdzielni przejmuje spółdzielnie w stanie czystym. Dalszy rozwój i rozbudowa spółdzielni według nowych zasad postępuje mimo ciężkich warunków wojennych w zadowalającym tempie naprzód. Organy spółdzielni współpracują wszędzie w ścisłym porozumieniu z placówkami służbowymi partii; organy te zostały zresztą pod względem personalnym całkowicie przebudowane.

Do czasu przebudowy spółdzielnie kredytowe zajmowały się wyłącznie tylko działalnością pieniężną, a więc oszczędnościami i pożyczkami. Obecnie rozszerzono znacznie zakres działania spółdzielni kredytowych. Podejmują one także obroty towarowe oraz zakładają oddziały wspólnego użytkowania maszyn rolniczych. Niema już prawie spółdzielni kredytowej, która by nie zajmowała się między innymi działalnością handlową. Dochód brutto z obrotów handlowych we wspomnianych spółdzielniach wyniósł pod koniec roku 1940 przeszło 100.000 marek. W pełni jednak rozwinął się obrót handlowy spółdzielni wiejskich dopiero w roku 1941. W roku zaś 1942 spółdzielnie co tęższe włączane są podobnie, jak to ma miejsce w Generalnym Gubernatorstwie, do ogólnej akcji skupu artykułów kontyngentowych.

Spółdzielcze wykorzystywanie maszyn i narzędzi rolniczych dawniej było prawie nieznane. Obecnie w porozumieniu ze Stanem Wyżywienia Rzeszy (Reichsnärstand) wiejskie spółdzielnie kredytowe przejęły od Kółek Rolniczych akcję wykorzystywania maszyn rolniczych, przy czym kredytówki otrzymały już pierwsze partie maszyn nowych, przeważnie młocarni, zespołów do czyszczenia

zboża siewnego i traktorów. Obroty pieniężne w roku 1939/40 zanikły niemal zupełnie. Powodem był tu zakaz wypłat wszelkich wkładów przedwojennych. Dopiero z początkiem roku 1941 nastąpiło pewne rozluźnienie. Po zezwoleniu na wypłatę wkładów osobom narodowości nieniemieckiej, obywatelom Protektoratu Czech i Moraw oraz niektórym osobom narodowości czeskiej, powoli wracało zaufanie do kas kredytowych. W niektórych spółdzielniach wkłady wzrosły w dwójnasób, a we wszystkich spółdzielniach dał się zauważyć wzrost wkładów oszczędnościowych, których wysokość nie pozostaje w tyle za wynikami spółdzielni kredytowych w całych Niemczech. Również zaczyna sobie torować powoli drogę obrót bezgotówkowy. W tej dziedzinie potrzeba jeszcze dużego nakładu pracy wychowawczej. Nie mniej fundamenty zostały już położone i rozbudowa jest w pełnym toku.

Istniejąca sieć spółdzielni kredytowych, które wykazały warunki dopuszczenia ich do dalszej działalności, okazała się rychło za rzadka. Wskutek tego sporządzono w porozumieniu z powiatowymi kierownikami chłopów (Kreisbauernführer) dla każdego powiatu plany zagęszczenia sieci spółdzielczej. Plany zostały ustalone przy wzięciu pod uwagę potrzeb racjonalizacji, tak, że ograniczono liczbę nowozakładanych spółdzielni do koniecznego minimum. Z akcji tej wynikło, że należy jeszcze założyć 25 spółdzielni kredytowych. Z tej liczby założono już 13, z których jednakże działalność rozpoczęły zaledwie 4 spółdzielnie. 9 spółdzielni otrzymało już zezwolenie na rozpoczęcie działalności. Starania Związku Spółdzielni idą w kierunku dalszego uzyskiwania zezwoleń, inaczej bowiem rolnictwo na wielu terenach pozbawione zostałoby owocnej współpracy kredytu spółdzielczego.

Spółdzielnie skupu produktów rolnych (Erfassungsgenossenschaften) są znakomicie rozbudowane. W dziedzinie mleczarstwa pracuje obecnie już 20 spółdzielni. Przetwórstwo mięsne reprezentują trzy spółdzielnie. Należy zaznaczyć, że w obu dziedzinach pole dla dalszych ewentualnych spółdzielni stoi jeszcze otworem.

Poza wyżej omówionymi typami spółdzielni założono pod koniec roku 1941 w powiatach bielskim i żywieckim 25 spółdzielni osadniczych. Założenie dalszych 20 spółdzielni tego typu jest przygotowywane. Spółdzielnie osadnicze dotychczas już zorganizowały 4000 osadników z 50 000 hektarami powierzchni uprawnej. Związek dążył pierwotnie do nadania spółdzielniom osadniczym charakteru instytucji kredytowo-gospodarczych. Na razie dopuszczono tylko 6 spółdzielni o takim charakterze. Przedmiotem ich działalności jest: zakup wszelkich artykułów potrzebnych w gospodarstwie rolnym, skup produktów rolnych w ramach akcji kontyngentowej, spółdzielcze używanie maszyn rolniczych, wspólne utrzymywanie rozpłodników oraz zaopatrywanie członków w potrzebne materiały na wypadek klęsk żywiołowych.

Celem wyposażenia poszczególnych spółdzielni przewidziane zostały środki z funduszów publicznych. Do wyposażenia każdej spółdzielni należy w każdym wypadku grunt z zabudowaniami na skład, halę maszyn i dostateczną ilością miejsca na podwórze. Podstawowa nieruchomość spółdzielni ma obejmować obszar 1 hektara, ażeby było miejsce na dalsze zabudowania, które okazałyby się z czasem konieczne. Place przydziela się spółdzielniom na zasadzie recesyjnych postanowień władz administracyjnych.

Poprzez spółdzielnie następuje rozdział między osadników nawozów sztucznych, nasion, zboża siewnego i węgla. Główny nacisk kładzie się na maszyny i sprzęty rolnicze. Dla każdej spółdzielni przewiduje się jeden traktor z przyczepką i zespołem sprzętu do uprawy roli, jedną lub kilka młocarni, a na dwie lub więcej spółdzielni przydziela się po jednym zespole do czyszczenia zboża siewnego i parowania ziemniaków. Młocarnie i zespoły do parowania znajdują się przeważnie już po spółdzielniach. Omłoty zbiorów z roku 1942 przeprowadzane są już po większej części przy pomocy maszyn spółdzielczych.

Obok wyposażenia w grunt i sprzęty, spółdzielnie otrzymują również subwencje gotówkowe celem utworzenia odpowiedniego kapitału obrotowego. Kapitał zakładowy tworzą udziały w wysokości 4 marek wpłacanych przez każdego osadnika od 1 hektara ziemi.

Dążenia na przyszłość wyrażają się w zakładaniu spółdzielni o typie uniwersalnym, najlepiej nadającym się dla terenów osadniczych.

Obwieszczenia Urzędowe

Należności spółdzielni kredytowych od rozwiązanych stowarzyszeń

Rozporządzeniem z dnia 23 lipca 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 225) został skonfiskowany majątek stowarzyszeń, które uległy rozwiązaniu, a tym samym skonfiskowane zostały również należności tych stowarzyszeń, jakie te ostatnie miały w stosunku do spółdzielni kredytowych z tytułu wkładów oszczędnościowych, wkładów na rachunkach bieżących itp.

Ponieważ jednak mogły zachodzić wypadki, w których obok należności rozwiązanego stowarzyszenia od spółdzielni kredytowej mogła istnieć należność tej ostatniej w stosunku do stowarzyszenia z tytułu pożyczki, zezwolono — jak stwierdza w tej mierze pismo Pełnomocnika Urzędu Nadzoru Bankowego dla nadzoru nad spółdzielniami kredytowymi z dnia 12 maja 1941 r. — aby w „wypadkach, w których specjalne stosunki po stronie wierzycieli i dłużników usprawiedliwiają konieczne wyrównanie, znalazło ono swe zastosowanie odnośnie tych wierzytelności“. Wnioski o zezwolenie na to wyrównanie należało przesłać — poprzez Pełnomocnika U. N. B. — do Rządu Generalnego Gubernatorstwa, Wydziału Głównego Administracji Wewnętrznej, do dnia 30 czerwca 1941 r.

Obecnie Kierownik Urzędu Nadzoru Bankowego wydał dalsze zarządzenia w tej sprawie.

Przede wszystkim należy przesłać dodatkowo w dwóch egzemplarzach uzupełniające dane w formie zestawienia, zawierającego odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy należność wobec rozwiązanego stowarzyszenia stanowiła pokrycie listów zastawnych, wydawanych przez instytucję kredytową?

2. Jaki był stan należności, które nie stanowiły pokrycia wydawanych listów zastawnych na dzień 1. 9. 1939?

3. Ile wynosi wartość zabezpieczenia należności zabezpieczonych hipotecznie? (Należy podać wartość na dzień 1. 9. 1939. Osobno należy podać znane instytucji kredytowej szkody wojenne, jakie poniosła nieruchomość, której hipoteka stanowi odnośne zabezpieczenie).

4. W jakiej wysokości mogą być zarachowane należności rozwiązanego stowarzyszenia w instytucji kredytowej na należności tej ostatniej wobec rozwiązanego stowarzyszenia? Ile wynosi pozostałość kapitałowa po dokonanym zarachowaniu według stanu na dzień 1. 9. 1939, nie uwzględniając odsetek narosłych od dnia 1. 9. 1939?

5. Czy istnieją jakiekolwiek inne zabezpieczenia danej należności poza hipotecznymi? Jakiego są one rodzaju? Jaka jest ich wartość obecna?

6. Ile wynosi niezabezpieczona część należności?

Spółdzielnie kredytowe, które z tych czy innych względów nie wniosły w podanym na wstępie terminie podań o zezwolenie na dokonanie wyrównania wzajemnych należności i zobowiązań — mogą to jeszcze uczynić obecnie (najpóźniej do dnia 31 grudnia 1942 r.).

Podanie takie winno zawierać:

a) nazwę i adres stowarzyszenia,

b) wysokość pierwotną udzielonego kredytu,

c) datę, rodzaj i warunki zabezpieczenia,

d) stan należności na dzień 1. 9. 1939 r.,

e) narosłe w międzyczasie odsetki i inne koszty uboczne,

f) datę i liczbę akt zarządzenia o konfiskacie wzgl. ściągnięciu majątku stowarzyszenia.

Niezależnie od tego winny spółdzielnie kredytowe przedłożyć zestawienie (tym razem w 4 egzemplarzach) wszystkich zobowiązań wobec rozwiązanych stowarzyszeń (z tytułu pozostałości na rachunkach bieżących, wkładów wszelkiego rodzaju z wkładami na książeczki oszczędnościowe itd.), przy czym zestawienia te winny obejmować następujące dane:

a) nazwę i adres stowarzyszenia,

b) kwotę według stanu w dniu miarodajnym dla podziału masy majątkowej na dawną i nową (a więc 15. 9. 1939 dla dystryktów krakowskiego i radomskiego oraz 5. 10. 1939 dla dystryktów lubelskiego i warszawskiego),

c) kwoty wypłacone od tego czasu,

d) pozostałą należność,

e) zarządzenie o ewentualnej konfiskacie lub ściągnięciu majątku z podaniem władzy, daty i liczby akt zarządzenia,

f) jaka istnieje możliwość zarachowania.

Jeżeli odnośne stowarzyszenia mają należności już na rachunkach nowych, należy je wyodrębnić, zestawiając je na osobnej liście oraz podając poza nazwą i adresem stowarzyszenia tylko obecną należność i ewentualne zarządzenie o konfiskacie lub ściągnięciu majątku.

Ponadto winny jeszcze spółdzielnie kredytowe przesłać w dwóch egzemplarzach zestawienie depozytów rozwiązanych stowarzyszeń, złożonych u nich, przyjmując za podstawę następujący wzór:

a) nazwa i adres rozwiązanego stowarzyszenia,

b) rodzaj papierów wartościowych,

c) wartość nominalna oraz ilość sztuk,

d) obecna wartość kursowa,

e) ewentualne obciążenia depozytu,

f) ewentualne zarządzenia o konfiskacie lub ściągnięciu majątku z podaniem władzy, daty i liczby akt zarządzenia.

Wszystkie wymienione tutaj zestawienia należy przesłać Pełnomocnikowi Urzędu Nadzoru Bankowego dla nadzoru nad spółdzielniami kredytowymi do dnia 31 grudnia 1942 r.

Zakaz dokonywania wypłat

Okólnikiem nr. 10 wydał Kierownik Urzędu Nadzoru Bankowego zakaz dokonywania wypłat z książeczek oszczędnościowych rozwiązanych stowarzyszeń zarówno z dawnych jak i nowych rachunków bez uzyskania uprzedniego zezwolenia U. N. B. Zarządzenie to obowiązuje w stosunku do wypłat:

a) z książeczek oszczędnościowych i wkładkowych opiewających na okaziciela,

b) z książeczek oszczędnościowych i wkładkowych, które opiewają wprawdzie na formę rozwiązanego stowarzyszenia, ale zostały przedłożone do zapłaty przez osobę trzecią,

c) z książeczek oszczędnościowych i wkładkowych, które opiewają wprawdzie na firmę rozwiązanego stowarzyszenia i zostały przedłożone do zapłaty.

Zarządzenie powyższe stosuje się odpowiednio do wydawania depozytów rozwiązanych stowarzyszeń.

Podatek dochodowy i obrotowy za rok 1941

Urzędy Skarbowe rozpoczęły rozsyłanie nakazów płatniczych na podatki obrotowy i dochodowy za rok 1941.

Przy wymiarze podatku dochodowego zastosowano rozporządzenie z dnia 18 października 1941 (Dz. Rozp. GG, str. 630), skutkiem czego czasokres wymiarowy zeszedł się z czasokresem płatniczym. Nakaz zapłaty na podatek dochodowy opiewa obecnie „za rok 1941“, a nie, jak to miało miejsce według obowiązujących dotychczas przepisów, za rok 1942.

Podatek obrotowy doznał zmiany w tym kierunku, że terminy wymiaru i płatności, upływające zasadniczo z dniem 15 października każdego roku, przesunięte zostały na dzień 1 listopada. Dokonanie wymiaru podatku obrotowego i podatku dochodowego następuje przeto jednocześnie, co okazało się praktycznym i korzystnym.

Nakazy płatnicze na podatek obrotowy obejmują po raz pierwszy wszystkie obroty, tj. zarówno podlegające opodatkowaniu, jak i wolne od podatku.

Podanie w nakazach płatniczych łącznej wysokości obrotów (t. zn. zarówno opodatkowanych jak i wolnych od podatków) jest dla płatników rzeczą dużej wagi, łączny bowiem obrót służyć będzie za podstawę:

1. przy wymiarze podatku dochodowego
2. przy wykupywaniu przez przedsiębiorstwa kart rejestracyjnych i
3. przy wpłacie zaliczki na podatek obrotowy (płatnicy, których łączny obrót przekracza 50 000 zł, wpłacają tę zaliczkę miesięcznie, wszyscy inni zaś kwartalnie).

W razie spóźnionego wniesienia deklaracji podatkowej lub niewniesienia jej wcale, wymierzany będzie w myśl nowego artykułu 69 a) ord. pod. dodatek nie przekraczający 10 %. Ta ostatnia kwota nie stanowi kary pieniężnej ani porządkowej, lecz jedynie dodatek do podatku.

Wymierzony podatek wpłacać należy zasadniczo w postaci zaliczek. O ile płatnik nie wpłacił tej zaliczki, jest on obowiązany do natychmiastowej zapłaty, przy czym odsetki zwłoki nie będą liczone od dnia doręczenia nakazu płatniczego, lecz od dnia płatności zaliczki.

Kwotę resztującą, która wynika z różnicy pomiędzy sumą ostatecznie wymierzonego podatku a sumą wpłaconych zaliczek, wpłacić należy w ciągu miesiąca od dnia doręczenia nakazu płatniczego, i to bez odsetek zwłoki.

Z uwagi na doręczane obecnie nakazy płatnicze przypominamy płatnikom o przysługującym im prawie zażalenia. Przed wniesieniem zażalenia płatnik powinien zwrócić się do właściwego Urzędu Skarbowego z prośbą o udzielenie mu ustnej informacji, dotyczącej podstawy wymiaru podatku. Można wprawdzie prosić również o podanie podstawy wymiaru na piśmie, należy jednak pamiętać, że prośba taka nie wstrzymuje biegu terminu wniesienia zażalenia.

Umieszczony na następnych stronach Spis rzeczy za rok 1942 należy oddzielić i oprawić razem z rocznikiem „SPÓŁDZIELCY".

PORADY § PRAWNE

Podatek dochodowy a obroty z niečzłonkami

Art. 10, p. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym pozwala spółdzielniom na odliczenie od ogólnego dochodu sum nadwyżek bilansowych (zyski bilansowe) pochodzących z obrotów z członkami, o ile spółdzielnie te faktycznie i statutowo działają wśród swych członków lub jeżeli rozszerzają wprawdzie działalność swoją i na osoby, nie będące członkami, ale przelewają przypadające na niečzłonków nadpłaty i zwroty w całości do funduszów, nie podlegających podług statutu podziałowo między członków.

Drugą podstawą do obliczenia obrotu z członkami jest suma obrotów dokonanych w zakresie podstawowego przedmiotu przedsiębiorstwa spółdzielni (działalności podstawowej).

„Działalnością podstawową", jak to określa Okólnik Min. Skarbu z dnia 7 kwietnia 1927 r. L. DPO. 528/VII będą — „wszystkie te czynności, które są celem spółdzielni, dla których dokonania ona została utworzona. Działalności podstawowej przeciwstawiamy działalność pomocniczą. Działalność pomocnicza obejmuje wszystkie te czynności, które są środkami wiodącymi do osiągnięcia celów spółdzielni, które muszą być wykonane w tym celu, aby mogły być wykonane czynności stanowiące działalność podstawową".

Powyższe określenia teoretyczne nie nasuwają żadnych wątpliwości w spółdzielniach, których działalność polega na dostarczaniu członkom nabytych w tym celu lub wytworzonych towarów. W odniesieniu do innych spółdzielni ustalono zasadę, że w przypadkach gdy podstawową działalnością spółdzielni jest ułatwienie członkom zbytu wytwarzanych przez nich produktów w drodze ich skupu, a następnie odsprzedaży — dla ustalenia wzajemnego stosunku obrotów z członkami i niečzłonkami w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym miarodajny jest wzajemny stosunek transakcji w zakresie podstawowej działalności spółdzielni (N. T. A. z dnia 3. 4. 1936, L. Rej. 7258/34). W spółdzielniach takich podstawą do obliczenia będą więc sumy obrotów uzyskane ze skupu.

W zależności od podstawowej działalności spółdzielni należy więc stosunek obrotów z członkami obliczać bądź na podstawie sumy obrotów uzyskanych ze sprzedaży towarów (typ I — spółdzielnia spożywców), bądź też sumy obrotów uzyskanych ze skupu produktów od członków (typ II — spółdzielnia mleczarska). W spółdzielniach pierwszego typu działalnością uboczną będzie więc nabycie towarów, w spółdzielniach II typu sprzedaż nabytych produktów.

W wypadku, gdy podstawowa działalność spółdzielni polega zarówno na skupie, jak i sprzedaży (typ III spółdzielnia rolniczo-handlowa) należy każdą gałąź działalności traktować odrębnie, jak gdyby ta gałąź stanowiła wyłączny zakres działania danej spółdzielni (Ok. M. Sk. z dnia 7. 4. 1927 L. D. P. O. 528/VII). Przykładowo będzie to wyglądać następująco:

Typ I.	w tys. zł
Sprzedano towarów ogółem za	100
W tym: członkom za	80 (80%)
niečzłonkom za	20 (20%)
Obrót z członkami wyniósł więc	80%

Typ II.	w tys. zł
Zakupiono mleka ogółem za	50
W tym: od członków za	45 (90%)
od niečzłonków za	5 (10%)
Obrót z członkami wyniósł więc	90%

Typ III.	w tys. zł
Ogółem sprzedano towarów i artykułów za .	100
Ogółem zakupiono płodów rolnych za . . .	150
Razem	250
W tym sprzedano członkom za	70
W tym kupiono od członków za	100
Razem	170
Obrót z członkami wyniósł	68%
Sprzedano niečzłonkom za	30
Kupiono od niečzłonków za	50
Razem	80
Obrót z niečzłonkami wyniósł więc	32%

Wyjaśnienia wymaga też kwestia rozszerzenia działalności spółdzielni na niečzłonków. Każda spółdzielnia ma prawo na mocy art. 36 ustawy o spółdzielniach prowadzenia statutowej działalności również z niečzłonkami, chyba że jest tego wyraźny zakaz w statucie spółdzielni. W odniesieniu do spółdzielni kredytowych (oszczędnościowo-pożyczkowych) przepisy są tego rodzaju, że spółdzielnie te mogą udzielać pożyczek niečzłonkom tylko wtedy, o ile statut na to zezwala. Z ulg podatkowych nie będą korzystały przede wszystkim te spółdzielnie, których działalność byłaby niezgodna z wyżej przytoczonymi przepisami.

Kwestia „rozszerzenia" działalności spółdzielni na niečzłonków była różnorodnie interpretowana, przez N. T. A. i Władze Skarbowe. Początkowo stanął Najwyższy Trybunał Administracyjny na stanowisku, że prawa do ulgi podatkowej nie mają te spółdzielnie, których działalność tylko w nieznacznej części polega na transakcjach zawieranych z członkami; następnie zaś N. T. A. ustalił, iż prawo to przysługuje tylko tym spółdzielniom, których działalność „przeważnie", to znaczy więcej niż 50% przypada na członków. (N. T. A. z dnia 10. 12. 1930 r. L. rej. 517/29 z 2. 11. 1932 r. L. rej. 1392/32, z 5. 2. 1936 r. L. rej. 1651-53/34). Najwyższy Trybunał Administracyjny uzasadniał swój pogląd między innymi powoływaniem się na społeczne założenia ustawy o spółdzielniach, którym to założeniom nie odpowiadają spółdzielnie działające przeważnie z niečzłonkami.

Stanowisko powyższe, zdaniem naszym, nie posiadało dostatecznego uzasadnienia, trudno bowiem przypuścić, aby ustawodawca używając wyrażenia „rozszerzają działalność" miał na myśli określenie ilościowe rozszerzenia działalności spółdzielni ponad 50% ogółu dokonanych transakcji. Teza odmienna posiada dzisiaj istotniejsze uzasadnienie. Przede wszystkim wyrokiem z dnia 3. 4. 1936 r. (L. rej. 7258/34). Najwyższy Trybunał Administracyjny wbrew dotychczasowemu swemu stanowisku orzekł, iż „dla przyznania ulgi artykułu 10 p. 6 ustawy o podatku dochodowym nie jest konieczne, by spółdzielnia w przeważnej części działała między swymi członkami". Uzasadnieniu powyższego wyroku N. T. A. stwierdził, iż ustawowym wa-

runkiem przyznania tej ulgi jest jedynie (poza należeniem do Związku Rewizyjnego) przelewanie przypadających na niećzłonków nadpłat i zwrotów do funduszów niepodzielnych, brak natomiast ustawowego wymogu działania „w przeważnej części“ między członkami.

Przytoczyć również należy § 59 rozp. Ministra Skarbu z dnia 19. 4. 1939 r. o wykonaniu ustawy o podatku obrotowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 44 poz. 287), gdzie w ust. 4 wyraźnie stwierdzono, iż „okoliczność, że udział niećzłonków w ogólnym obrocie spółdzielni jest większy niż udział członków, nie pozbawia spółdzielni prawa do ulg“. Pomimo braku związku formalnego, przy zupełnej jednak identyczności kwestii „rozszerzenia działalności w spółdzielni“ w art. 10 ust. o pod. doch. i art. 11 ust. o podatku obrotowym, wyjaśnienie powyższe należy również uważać za istotne dla oceny budzącego wątpliwość przepisu ustawy o podatku dochodowym.

W tym stanie rzeczy przyjąć należy, że odliczenie z art. 10 ustawy o podatku dochodowym przysługuje wszystkim spółdzielniom bez względu na ilość transakcji z niećzłonkami i stosunek tych do działalności z członkami, o ile oczywiście spełnione są pozostałe warunki ustawowe (patrz również art. 11 ustawy o podatku obrotowym).

Pewne wątpliwości budzi również określenie „nadpłat i zwrotów“, których przelanie do funduszów niepodzielnych w stosunku przypadającym na obrót z niećzłonkami jest warunkiem korzystania z odliczeń z art. 10 ustawy. Władze skarbowe za „nadpłaty i zwroty“ uważają całą sumę zysku bilansowego po odliczeniu jedynie przelewu ustawowego najmniej 10% wg. ust. o spółdzielniach (do funduszu zasobowego).

Należy uważać za miarodajne wyroki Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który ustalił, iż pod pojęcie nadpłat i zwrotów podpada również dywidenda od udziału, wydzielona z zysków bilansowych (Wyroki z 14. 12. 1933 r. L. rej. 6198/31, z 9. 5. 1935 r. L. rej. 5656/31, 5657/31, 10249/31 i inne).

Zdaniem bowiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego, spółdzielnie nastawione na działalność także wśród niećzłonków, zasadniczo nie odpowiadają swemu celowi. Jeżeli zaś ustawa podatkowa nie chce takich spółdzielni tylko z tego powodu pozbawiać ulg, przewidzianych dla tych spółdzielni, które w całej pełni odpowiadają istocie spółdzielczości i przyznaje im równe ulgi pod warunkiem by członkowie spółdzielni nie bogacili się na interesach spółdzielni z niećzłonkami, to obojętną jest rzeczą, czy rozdział zysków następuje w postaci zwrotów, czy tytułem dywidendy od udziałów.

Wykładnia ta, mająca za sobą powagę kilkakrotnych orzeczeń, musi uchodzić dotychczas za praktycznie miarodajną.

W późniejszych swych wyrokach Najwyższy Trybunał Administracyjny wykładnię tę jeszcze zacieśnił, orzekając, iż warunkiem przyznania ulgi jest, by członkowie spółdzielni z nadpłat i zwrotów przypadających na niećzłonków nie mieli innych korzyści jak możność pokrycia niedoborów lat przyszłych nie tylko jako członkowie spółdzielni, ale jako właściciele czy uczestnicy innych przedsiębiorstw związanych ze spółdzielnią (N. T. A. z dnia 2. 4. 1937 r. L. rej. 3393/35.

Prawo do ulgi podatkowej z art. 10 ustawy nie jest uzależnione od wymogów prowadzenia przez spółdzielnie prawidłowych ksiąg handlowych (N. T. A. z dn. 30. 11. 1936 r. L. rej. 2955/34).

Samo uznanie ksiąg handlowych spółdzielni za nierzetelne nie może pozbawić jej ulgi z art. 10 ust. o pod. dochodowym (N. T. A. z dnia 23. 6. 1938 r. L. rej. 329/38 — 332/38).

W przypadkach, gdy księgi spółdzielni nie pozwalają na ścisłe stwierdzenie obrotów z niećzłonkami, spółdzielnia nie może korzystać z ulg (N. T. A. z dnia 11. 12. 1935 r. L. rej. 1246/32).

W spółdzielniach, które dokonywują obrotów tylko z członkami, obojętną jest rzeczą ze stanowiska przepisów ustawy czy zwroty następują z zysku bilansowego czy też w ciągu roku w postaci rabatu handlowego (N. T. A. z dnia 28. 9. 1933 r. L. rej. 3987/30).

Inaczej będzie się sprawa przedstawiała w spółdzielniach, które działają z niećzłonkami; udzielenie rabatów jest w takich spółdzielniach możliwe tylko pod warunkiem, aby zysk na transakcjach z niećzłonkami nie ulegał w żadnej formie repartycji przed zamknięciem rachunków i w ten sposób nie unikał opodatkowania. (Patrz również art. 11 ustawy o podatku obrotowym i odnośnie §§ rozporz. wyk.).

Przelanie części zysku z obrotu z niećzłonkami na uzupełnienie udziałów członkowskich, zużytych poprzednio na pokrycie strat, nie pozbawia spółdzielni ulg w podatku przemysłowym (N. T. A. z dnia 30. 5. 1938 r. L. rej. 1852/36 i 1855/36; wyrok jest aktualny również dla ust. o pod. doch.).

Wyrok motywowany jest następująco: „Otóż ust. 7 art. 58 ustawy o spółdzielniach nakazuje użyć zysków lat następnych, przede wszystkim na przywrócenie odpisanych udziałów, a następnie na zwrot dopłat. Aż do ukończenia zwrotu odpisanych udziałów nie datuje się funduszu zasobowego. Przelanie więc części zysków bilansowych do tego funduszu jest w tym wypadku ustawowo niedopuszczalne“.

Jeśli podstawową działalnością jest pośredniczenie, tj. wyszukiwanie dla członków najtańszych źródeł zakupów, to o działalności z niećzłonkami można by mówić wówczas, gdyby spółdzielnia pośredniczyła w zakupie także dla niećzłonków (N. T. A. z dnia 19. 9. 1938 r. L. rej. 3330/36).

Niewykazywanie w dowodach kasowych spółdzielni spożywczej osób nabywców, łącznie z brakiem innych dowodów na zawarcie odnośnych transakcji z członkami i ze stwierdzeniem faktycznego dokonywania sprzedaży niećzłonkom, uzasadnia prawo władzy uznania obrotu, wykazanego takimi bezimiennymi dowodami kasowymi, za obroty z niećzłonkami.

Sprzedaż hurtowa członkowi spółdzielni spożywczej, będącemu osobą prawną, towarów po cenach niższych od stosowanych przy sprzedaży detalicznej innym członkom, nie może być nawet w razie wyłączenia tego członka od dywidendy, uznana za formę rozdziału zysków, a różnica w cenie za dywidendę (N. T. A. z 16. 12. 1936 r. L. rej. 4174/34, 4209/34, 6099/35).

Specjalne zagadnienie stanowi omawiana sprawa w odniesieniu do spółdzielni kredytowych.

Podstawową czynnością spółdzielni jest czynność, zmierzająca bezpośrednio do osiągnięcia wskazanego w art. 1 ustawy o spółdzielniach zasadniczego celu spółdzielni (podniesienie zarobku lub gospodarstwa członków). W spółdzielni kredytowej taką czynnością w pierwszym rzędzie jest udzielanie kredytu członkom.

Jeżeli spółdzielnia czynność tę ogranicza do członków, to powinna być uważana za działającą wyłącznie wśród członków.

Rola, jaką w działalności spółdzielni kredytowej odgrywają wkłady oszczędnościowe jest z natury rzeczy bierna. Wkłady oszczędnościowe są tylko jednym ze źródeł, z których spółdzielnia czerpie swe środki do wykonywania czynności udzielania kredytu. W stosunku zatem do podstawowej czynności spółdzielni przyjmowanie wkładów jest czynnością wtórną, pomocniczą.

Dla czystości zasady działania spółdzielni kredytowej wśród członków, jest rzeczą obojętną, czy spółdzielnia przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków czy też od niećzłonków.

Większość spółdzielni kredytowych, zwłaszcza tzw. powszechne i rolnicze: przyjmuje wkłady oszczędnościowe przeważnie od niećzłonków; co bynajmniej nie uchybia zasadzie działania wśród członków, jeżeli zasada ta w zakresie podstawowej czynności spółdzielni jest przestrzegana. Wkłady, pochodzące od członków, spotyka się najczęściej w spółdzielniach kredytowych pracowniczych, zrzeszających grono pracowników jednej lub kilku instytucyj. W sto-

sunku do ogółu wkładców w spółdzielniach kredytowych liczba członków, będących jednocześnie wkładcami, jest znikoma.

Wynika stąd, że czynność przyjmowania wkładów nie może być podstawą do oceny, czy spółdzielnia działa wśród członków, czy też rozszerza swą działalność na niezłonków i w jakim stopniu. Przypisywanie wkładom jakiegokolwiek znaczenia w tej ocenie, mogłoby doprowadzić do niepożądanych wyników. Normalna spółdzielnia kredytowa, udzielająca kredytu wyłącznie członkom, a przyjmująca wkłady wyłącznie od niezłonków, uchodziłaby za działającą tylko co najwyżej w połowie wśród członków. Natomiast spółdzielnia tzw. „familijna“, w której kilku członków zarządu lub rady nadzorczej jest jedynymi właścicielami wkładów, mogłaby uchodzić za działającą wyłącznie wśród członków zarówno z tytułu udzielania kredytu, jak i z tytułu przyjmowania wkładów.

Zdarza się niejednokrotnie, że spółdzielnia upoważniona do tego przez statut, udziela również pożyczek i niezłonkom (art. 36 ustawy o spółdzielniach), a zasilana jest wkładami wyłącznie przez członków. W tym przypadku, ustalenie stosunku obrotów przypadających na członków i niezłonków, przy uwzględnieniu sumy procentów od wkładów, przyczyniłoby się do niewłaściwego powiększania kwoty, podlegającej odliczeniu od zysku podatkowego, ze szkodą dla Skarbu Państwa.

Ten sam skutek wywarłoby stosowanie tej zasady w spółdzielniach spożywczych przyjmujących wkłady. Znaczna część związkowych spółdzielni spożywczych przyjmuje, wkłady od swych członków, będąc do tego uprawnioną statutowo i przez art. 8 rozporz. Prezydenta R. P. z dnia 17. 3. 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321). W spółdzielniach tego rodzaju wkłady pochodzą wyłącznie od członków, towary zaś mogą być sprzedawane członkom i niezłonkom.

Co się tyczy pożyczek, zaciąganych przez spółdzielnie kredytowe, to z wyżej podanych względów, pożyczki te nie powinny również mieć żadnego wpływu na ustalenie stosunku obrotów, przypadających na członków i niezłonków. (Ok. M. Sk. z 23. 11. 1933 r. L. D. V. 25169/2/33).

Przedmioty dopuszczone do przewozu

W miejsce obowiązującego dotychczas jako Załącznik C do kolejowego regulaminu Przewozu dla Generalnego Gubernatorstwa (KRPGG) Załącznika I do międzynarodowej konwencji o kolejowym przewozie towarów wprowadzony został z dniem 1 listopada 1942 r. Załącznik C do § 54 Kolejowego Regulaminu Przewozu dla Rzeszy Niemieckiej (EVO). Załącznik C do EVO/EVOGG istnieje w tej chwili tylko w tekście niemieckim jako część taryfy towarowej kolei niemieckich (DEGT), część I, dział A; polskie wydanie Załącznika C ukaże się prawdopodobnie w bieżącym miesiącu. Sprostowania i zmiany ogłaszane będą w Dzienniku dla taryf i przewozu kolejowego komunikacji publicznej w Generalnym Gubernatorstwie (TVA-O).

Załącznik C obejmuje następujące grupy towarów:

I. Przedmioty zagrażające wybuchem
   a) materiały wybuchowe (środki wybuchowe, strzelnicze itp.),
   b) amunicję,
   c) materiały zapalające, ognie sztuczne itp.,
   d) gazy sprężone, skroplone lub rozpuszczone pod ciśnieniem,
   e) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne lub gazy podtrzymujące palenie,

II. Materiały samozapalne

III. Materiały zapalne
   a) płyny palne
   b) zapalne substancje stałe

IV. Materiały trujące

V. Materiały żrące

VI. Materiały gnijące, wydzielające woń odrażającą lub wzbudzające wstręt.

Dla każdego z towarów, wymienionych w powyższym spisie, przepisane są określone sposoby oznaczania zawartości oraz rodzaj opakowania i zewnętrzne cechowanie (nalepki ostrzegawcze), których celem jest zapewnienie ostrożnego obchodzenia się z tymi przedmiotami podczas przewozu, stosownie do rodzaju grożącej szkody, oraz zabezpieczenie innych towarów. Wszystkie osoby, nadające towary wymienione w Załączniku C, obowiązane są zapoznać się z postanowieniami Załącznika C. oraz nadawać towary takie oznaczone, opakowane i ocechowane w przepisany tamże sposób.

Przedsiębiorstwom, które wysyłają stale towary wymienione w Załączniku C, zwraca się uwagę, że są one obowiązane stosować się jak najściślej do przepisów Załącznika C.

za MIESIĄC GRUDZIEŃ 1942 r.

Podatki państwowe z dodatkami komunalnymi

7 grudzień: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatku dochodowego, potrąconego od wynagrodzeń wypłaconych w listopadzie 1942.

10 grudzień: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego, zaliczki na podatek dochodowy 1942 w wysokości 1/4 ostatnio wymierzonego podatku dochodowego.

15 grudzień: Wpłata do kasy Urzędu Skarbowego miesięcznej zaliczki na podatek obrotowy 1942 od obrotu uzyskanego w miesiącu listopadzie przez płatników prowadzących prawidłowe księgi oraz przez tych płatników, którzy nie prowadzą prawidłowych ksiąg handlowych, lecz których obrót w roku 1941 przekroczył kwotę 50 000 złotych.

1—31 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Skarbowego raty grudniowej zaległych podatków rozłożonych na raty przez Urząd Skarbowy.

Opłaty komunalne i świadczenia socjalne

10 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego daniny od mieszkańców wraz z dodatkiem wojennym, potrąconej od wynagrodzeń wypłaconych w listopadzie 1942 r.

10 grudzień: Wpłata do Ubezpieczalni Społecznej wkładek ubezpieczeniowych od choroby i wypadków, oraz wpłaty na fundusze emerytalny, pracy i bezrobocia należnych od płac wypłaconych w listopadzie 1942 r.

15 grudzień: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego podatku od sumy płac wypłaconych w listopadzie 1942 r. w wysokości 4‰ przez tych płatników, którzy w roku 1941 wypłacili swoim pracownikom wynagrodzenia w łącznej sumie ponad 30 000 zł.

1—31 grudzień: Wpłata do Kasy Zarządu Miejskiego miesięcznej należności za wodę (łączna należytość dawnej opłaty wodociągowej, kanałowej i za czyszczenie jezdni i ulic) w wysokości podanej w nakazie płatniczym.

Uwaga: Po upływie powyższych terminów uważa się płatnika za znajdującego się w zwłoce; doliczone zostaną procenty zwłoki, a cała kwota podlega przymusowemu ściągnięciu.

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w piśmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotna.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—, za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Rejestracja nowych statutów

II. RS. III. 405. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 16 października 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Pilźnie z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Pilzno. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania nie będących jej członkami. Udział wynosi 10 złotych. Przy przystąpieniu do Spółdzielni członek wpłaca 1 zł., resztę zaś w trzech równych ratach miesięcznych, które może Zarząd potrącać przy wypłatach za dostarczony nabiał lub jaja. Członkami Zarządu są Jan Fedyk, Władysław Iwanaszko, Michał Modelski. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w organie Związku rewizyjnego, którego Spółdzielnia jest członkiem. Rok obrachunkowy trwa od 1 stycznia do 31 grudnia. Zarząd składa się z 3 osób. Zarząd podpisuje za Spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą Spółdzielni podpisują łącznie conajmniej dwaj członkowie Zarządu. Kupno, budowa i sprzedaż nieruchomości, kupno urządzeń mechanicznych oraz otwieranie i zamykanie filii, sklepów i innych zakładów może nastąpić jedynie na podstawie uchwały Rady Nadzorczej po uprzednim zasięgnięciu opinii Związku Rewizyjnego. Rs 763

II. RS. III. 396. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" w Sielcu z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Sielec. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecztonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 15 złotych, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu jednego roku. Członkami Zarządu są Mieczysław Daniel, Józef Stręk, Antoni Skarbek. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 765

II. RS. III. 379. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 27 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" w Zagorzycach z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni są Zagorzyce. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową związaną z działalnością Spółdzielni, Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecztonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są: Chmiel Karol, Potwora Stanisław, Pazdan Andrzej. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 765a

I. RS. II. 126. Dnia 20 listopada 1942 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, po rozpoznaniu sprawy wpisania zmiany statutu do rejestru spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Mleczarska z ograniczoną odpowiedzialnością w Starym Sączu postanawia: wpisać w rejestrze spółdzielni przy powyższej firmie, iż w dniu 15 listopada 1941 uchwalono statut w nowym brzmieniu, w szczególności: Rubr. 2. Firma, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Starym Sączu z odpowiedzialnością udziałami. Rubr. 3. Przedmiot przedsiębiorstwa, ograniczenia co do zawierania umów z niecztonkami: przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. Rubr. 4. Udział wynosi 10 zł. — przy przystąpieniu do spółdzielni członek wpłaca 1 zł., resztę zaś w 9 równych ratach miesięcznych, które zarząd może potrącać przy wypłatach za dostarczony nabiał i jaja. Rubr. 6. ad b) ogłoszenia w organie właściwego Związku Rewizyjnego, ad e) ograniczenia uprawnień zarządu wedle art. 17 statutu. Rubr. 9. Firmę przeniesiono z rejestru spółdzielni, tom I, numer rejestru 201 do rejestru spółdzielni, tom II, numer rej. 126. Rs 766

II. RS. III. 402. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 19 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Kłos" w Borzęcinie Dolnym z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielnni jest Borzęcin Dolny. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecztonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 5 złotych, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu jednego miesiąca. Członkami Zarządu są: Władysław Gajda, Józef Bogusz, Stabisław Nita. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 768

I. RS. III. 387. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni firmę Spółdzielnia Spożywców „Górzanka" w Zbylitowskiej Górze z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą Spółdzielni jest Zbylitowska Góra. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej w szczególności zaś kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom. Ponadto Spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną związaną z działalnością Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niecztonkami. Udział wynosi 25 złotych. Obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do Spółdzielni stanowi 25 złotych. Członkami Zarządu są Franciszek Kukliński, Michał Dychtoń, Antoni Kukułka. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w piśmie uznanym za organ „Społem" Związku Spółdzielni Spożywców. Zarząd składa się z trzech osób. Oświadczenie woli w imieniu Spółdzielni składają i za Spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie Zarządu. Zawierane przez Zarząd w imieniu Spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują Spółdzielnię. Rs 768a

I. Rp. 67/42 I. RS. V. 91. Dnia 23 września 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Wasyla Struca i tow. w Leżajsku o wpisanie do rejestru spółdzielni nowo założonej firmy, postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 91. Nr. kolejny wpisu 1. Firma: Ukraińska Rajfajsenka Kredytowo-Oszczędnościowa kooperatywa z ograniczoną odpowiedzialnością w Leżajsku. Siedziba w Leżajsku. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zdeklarowanymi udziałami i 10-krotną sumą wysokości udziałów. Przedmiot przedsiębiorstwa jest określony w § 6 statutu. Udział wynosi 25 zł. płatny w całości na raz. Członkowie zarządu: Wasyl Struc, Stanisław Kiszakiewicz, Kostj Liszczyńskyj. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń Dziennik Urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę Nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. f) Przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 25 września 1942 r. Rs 770

II. Rp. 75/42 I. RS. V. 95. Dnia 28 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 95. 1. Nr. kolejny wpisu 1. Firma: Mleczarnia Spółdzielcza w Tyczynie z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Tyczyn. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Art. 4. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. Udział wynosi 10 zł. Członkowie zarządu:Tadeusz Kropiński, Józef Oliwa, Augustyn Paśko. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń Dziennik Urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę Nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. e) Ograniczenia zawiera art. 17 statutu, f) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 3 listopada 1942 r. Rs 770a

Rp. I. 3/42. Dnia 14 listopada 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu 14 listopada 1942 r. sprawy Feliksa Pięty i tow. w Stalach o wpisanie do rejestru Spółdzielni nowo założonej firmy postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 96. 1. Numer kolejny wpisu: 1. Firma: Spółdzielnia Spo-

żywców „Stalanka" w Stalach z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Stale. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa jest określony w § 3 statutu, a mianowicie: Spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną, w szczególności zaś będzie kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom. Ponadto spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, związaną z działalnością spółdzielni. Uwaga do § 3 ustępu 1: Walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niečzłonkami. Udział wynosi 25 zł., płatny 10 zł. zaraz, reszta do 3 miesięcy. Członkowie zarządu: Feliks Pięta, Andrzej Paś, Tomasz Stępień. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń: Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy: kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę Nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. e) Ograniczenia zawiera § 29 statutu, ad g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu 15 listopada 1942 r. Rs 770b

Zmiany statutów

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Swierchowej w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 31 maja 1942 r. jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a w to miejsce wprowadzić odpowiedzialność tylko zdeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3 miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia celem spłacenia ich należytości, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 740/Ogł. III

Z powodu częściowego zniszczenia ksiąg i dowodów Spółdzielni Mleczarskiej w Wysokiem z odpowiedzialnością udziałami podczas pożaru jej lokalu w nocy z 26 na 27 lipca 1942 r. wzywa się wszystkich wierzycieli Spółdzielni z okresu poprzedzającego wyżej wymieniony pożar, aby najdalej w ciągu 3 miesięcy od ostatniego tj. 3 ogłoszenia zgłosili swe pretensje wedle salda z rachunków na dzień 26 lipca 1942 r. Zgłoszenia winny być poparte wyciągami z rachunków i innymi dowodami. Niezgłoszone w tym czasie pretensje nie zostaną uwzględnione w bilansie. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: „Spółdzielnia Mleczarska w Wysokiem", poczta: Wysokie, powiat: Krasnystaw, dystr. Lublin. Sp. 746/Ogł. III

Na Walnym Zgromadzeniu członków Spółdzielni Mleczarskiej „Przyszłość" w Rudnie, z odpowiedzialnością ograniczoną, odbytym w dniu 25 października 1942 r. uchwalono znieść dodatkową odpowiedzialność członków. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę do zgłaszania roszczeń w terminie ustawowym — celem ich zaspokojenia. Sp. 747/Ogł. III

„Mieszczańska Kasa Zaliczkowa w Jarosławiu, Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością" podaje do wiadomości, że uchwałą Walnego Zebrania z dnia 21 czerwca 1942 zmniejszono odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni do udziału i dalszej kwoty odpowiadającej udziałowi. Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 748/Ogł. III

Na zasadzie art. 73 ust. o spółdz. Chrześcijańska Hurtownia Kupiecka „Wspólny Zakup", spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie podaje do wiadomości, że Walne Zgromadzenie jej udziałowców na zebraniu w dniu 21 lipca 1942 r. jednomyślnie uchwaliło usunąć dodatkową odpowiedzialność udziałowców za zobowiązania Spółdzielni. Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu trzeciego ogłoszenia. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 750/Ogł. III

Walne Zebrania członków Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej z odpowiedzialnością udziałami w Jarosławiu uchwaliło dnia 11 lipca 1942 zniżyć udział ze zł. 1,000.— na zł. 50.—. Podając powyższe do wiadomości — zgodnie z art. 73 Ustawy o Spółdzielniach — Spółdzielnia oświadcza, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia wzgl. złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności nie płatnych jeszcze lub spornych, — że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia uważać się będzie za zgadzających się z zamierzoną zmianą. Sp. 756/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Związku Spółdzielni Mleczarskich Ziemi Rzeszowskiej w Rzeszowie odbyte w dniu 15 października 1942 r. uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć statut dla okręgowej mleczarni spółdzielczej według wzoru Związku Rewizyjnego, przy czym zmieniono jednostkę udziałową i zniesiono dodatkową odpowiedzialność członków, pozostawiając tylko odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami. Firma Spółdzielni będzie odtąd brzmiała: „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Rzeszowie z odpow. udziałami." Udział będzie wynosił zł. 100.— od każdych 10.000 litrów mleka rocznej dostawy. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, celem ich zaspokojenia. Sp. 757/Ogł. III

Spółdzielnia Mleczarska z odpowiedzialnością udziałami w Dąbrowie Tarnowskiej powiadamia, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia członków odbytego w dniu 19 lipca 1942 r., postanowiono: 1. Zmienić dotychczasowy statut i w jego miejsce przyjąć nowy wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie — Okręgowego Związku w Krakowie; 2. Zmienić dotychczasowe brzmienie firmy: Spółdzielnia Mleczarska z odpow. udz. w Dąbrowie Tarn. na nowe brzmienie: „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Dąbrowie Tarnowskiej z odpow. udziałami". Powyższe podajemy do wiadomości zgodnie z art. 73 ustawy o spółdzielniach, przy czym oświadczamy, że Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego tj. trzeciego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zaspokojenie wierzycieli niepłatnych jeszcze lub spornych, wierzycieli zaś, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać będziemy, za zgadzających się na powyższe zamierzone zmiany. Sp. 759/Ogł. II

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Wesołej koło Dynowa w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 9/VIII 1942 roku jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a w to miejsce wprowadzić odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli nie zgadzających się z powyższą zmianą, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3 miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia celem spłacenia ich należności, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 781/Ogł. I

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Rzeszowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia wpisać do rejestru spółdzielni I. 25. — 2. Przedmiot przedsiębiorstwa. § 3. Celem spółdzielni jest podniesienie dochodowości gospodarstw i dobrobytu członków przez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa. § 4. Zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia może prowadzić wymienione operacje również z niečzłonkami. 3. Udział wynosi 50 zł. płatny zaraz w połowie, resztę w 4 ratach kwartalnych. 4. Zmiana § 37 a mianowicie: Jeśli liczba członków spółdzielni przekroczy 1500 Walne Zgromadzenie na mocy powziętej w tym celu uchwały będzie zastąpione przez Zgromadzenie Przedstawicieli wybranych na przeciąg lat trzech z pośród członków spółdzielni w liczbie jednego Przedstawiciela na każdych 50 członków o ile spółdzielnia liczy do 10 000 członków, zaś w liczbie jeden Przedstawiciel na 100 członków o ile spółdzielnia liczy ponad 10 000 członków. Przedstawicielem może być osoba pełnoletnia i nie należąca do składu zarządu lub Rady Nadzorczej Spółdzielni. Przedstawiciel może brać udział w Walnym Zgromadzeniu Przedstawicieli tylko osobiście. Do Zgromadzenia przedstawicieli stosują się przepisy odnośne Walnych Zgromadzeń zawarte w niniejszym statucie i w ustawie o spółdzielniach oraz odpowiedni regulamin dla Zgromadzenia Przedstawicieli. Przyjęto cały statut zalecony przez Związek Rewizyjny. Data wpisu 21 listopada 1942 r. Rs. 775.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Mleczarskiej w Chmielniku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru II. 53. 1. Nr. kolejny wpisu: 4. 2. Firma brzmi: Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Chmielniku z odpowiedzialnością udziałami. II. Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom artykułów, potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. III.Członkowie zarządu: Walenty Oczoś, Jakub Szajna, Jan Bałda. IV. wykreślono: Kazimierza Szczęcha, Jana Trawkę, Jana Ruszla. Data wpisu: 5 grudnia 1942 r. Rs. 783.

I. RS. I. 42.
Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 1942 r. sprawy Spółdzielczej Kasy Rolniczej w Baranowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu postanawia: wpisać do rejestru Spółdzielni numer rejestru 42. Nr. kolejny wpisu: 14. 2. I. Firma brzmi: Bank Spółdzielczy w Baranowie Sandomierskim z ograniczoną odpowiedzialnością; 5. II. Członek zarządu: Franciszek Lotz. III. wykreślono zastępcę członka zarządu Franciszka Lotza. Data wpisu: 17 listopada 1942 r. Rs. 783a.

Rejestracja członków zarządu

II. RS I 101. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Szczucinie, że ustąpili członkowie Zarządu Ks. Jan Ligęza, Antoni Wajdowicz, Maciej Podgórny, a Feliks Krawczyk zmarł, w miejsce ich wybrani zostali Ignacy Podolski, Jan Romanowski, Jan Kapel i Józef Pietrzyk. Rs 767

II. RS III. 301. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 16 września 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Rolnik" w Biadolinach Radłowskich z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Jan Oćwieja i Julian Palian a w miejsce ich wybrani zostali Kazimierz Szeląg i Stanisław Pałka. Rs 767a

II. RS III. 349. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 20 sierpnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Gwiazda" w Okoninie z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Jan Podjasek i Tadeusz Bran, a w miejsce ich wybrani zostali Stefan Ożóg i Franciszek Osucha. Rs 767b

I. RS. IV. 79. Dnia 13 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Spożywców „Ludowa" w Jagielle o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 79. 1. Nr. kolejny wpisu: 3. 5. I. Członkowie zarządu: Antoni Mazur, Franciszek Pilek. II. Wykreślono: Michała Majchra, Jana Olinlaka. Data wpisu 28 października 1942 r. Rs. 771

I. RS. IV. 27. Dnia 13 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Włościanin" w Kolbuszowej Górnej o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 27. 1. Nr. kolejny wpisu: 3. 3. I. Członkowie zarządu: Walenty Salach, Józef Paluszek, Jan Kobała. II. Wykreślono: Franciszka Mierzejskiego, Jana Wesołowskiego, Ignacego Wiktora. Data wpisu 28 października 1942 r. Rs 771a

I. RS. I. 120. Dnia 8 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Kasy Stefczyka w Grębowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 120. 1. Nr. kolejny wpisu: 4.

5. I. Członek zarządu: Józef Gortych. II. Wykreślono Wojciecha Dula. Data wpisu 12 października 1942 r. Rs 771b

I. RS. V. 18. Dnia 23 września 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa firmy „Zoria" ogólnej spółdzielni rolniczej w Mirocinie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 18. 1. Nr. kolejny wpisu: 2. 5. I. Członek zarządu: Iwan Krawiec. II. Wykreślono Iwana Surniaka. Data wpisu 25 września 1942 r. Rs 771c

I. RS. V. 44. Dnia 8 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Tyczynie o wpisanie do rejestru Spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 44. 1. Nr. kolejny wpisu: 3. 5. I. Członek zarządu Stanisław Goś. II. Wykreślono Tadeusza Pańka. Data wpisu 12 października 1942 r. Rs 771d

I. RS. II. 50. Dnnia 8 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Mleczarskiej w Tryńczy o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru II. 50. 1. Nr. kolejny wpisu: 6. 5. Członek zarządu: Kasper Ignacy, wykreśla się Leopolda Madeja. Data wpisu 12 października 1942 r. Rs 771e

I. RS. I. 150. Dnia 8 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Polskiego Banku Spółdzielczego w Nisku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 150. 1. Nr. kolejny wpisu: 5. 5. Zastępca członka zarządu Janina Weissówna. Data wpisu: 12 października 1942 r. Rs 771f

I. RS. V. 66. Dnia 8 października 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Solidarność" w Strzyżowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 66. 1. Nr. kolejny wpisu 5. 5. Członkowie zarządu: Kazimierz Kruczek, Maria Bilińska. Wykreślono: Stanisława Karola, Marię Pasek. Data wpisu: 12 października 1942 r. Rs 771g

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Jedność" w Trzebosi o wpisaniu do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 51. 1. Nr. kolejny wpisu 3. 5. I. wybrani członkowie zarządu: Jan Ożóg, Wojciech Cisek, Władysław Skiba, II. wykreślono: Antoniego Chorzępę, Franciszka Kusa, Franciszka Kołodzieja. Data wpisu 6 listopada 1942 r. Rs. 778.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa spółdzielni Spożywców „Rolnik" w Przybyszówce o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 138. — 1. Nr. kolejny wpisu 4. 5. I. członek zarządu: Antoni Czajak, II. wykreślono Marcina Czajaka. Data wpisu 28 października 1942 r. Rs. 778a.

I. RS. I. 130. Postanowienie. Dnia 24 listopada 1942 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu — w sprawie firmowej Składnicy Kółek Rolniczych Stow. Spółdz. z ogr. odpow. w likwidacji w Mszanie Dolnej na skutek wniosku Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Gen. Gub. (Okręgowy Związek w Krakowie) z 20/11. 1942 Nr. 9431— na zasadzie art. 78 ustawy o spółdzielniach postanawia: ustanowić Stefana Dolgowicza z Dobrej w miejsce zmarłego likwidatora Bronisława Dancewicza i odnośny wpis uskutecznić w rejestrze spółdzielni. Rs. 782.

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Spółdzielnia Gospodarcza Pracowników Miejskich z odpowiedzialnością udziałami mocą uchwał Walnego Zebrania Delegatów w dniach 17 października i 31 października 1942 r. została rozwiązana i jest w stanie likwidacji. Likwidatorami wybrani zostali: Eustachy Rudziński, Zygmunt Jarzembski, Ludwik Mieszkowski. Na podstawie Art. 76 ustawy o spółdzielniach likwidatorzy wzywają wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swoich roszczeń pod adresem: Spółdzielnia Gospodarcza Pracowników Miejskich — Warszawa, ul. Wierzbowa Nr. 11. Sp. 749/Ogł. III

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Lublinie likwidator Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Jutrzenka" z odpow. udziałami w likwidacji w Zakrzówku stosownie do art. 76 ustawy o spółdzielniach wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, pod adresem: Kazimierz Krawiński, Lublin, ul. Lubartowska 2. Sp. 785/Ogł. I.

II. RS. I. 94.

Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 listopada 1942 r. wykreślono z rejestru Spółdzielni firmę Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Mielcu z powodu połączenia się z Bankiem Spółdzielczym w Mielcu z nieograniczoną odpowiedzialnością. Rs. 789.

II. RS. I. 153.

Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 listopada 1942 r. wykreślono z rejestru Spółdzielni firmę Rolnicza Kasa Zaliczkowa Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Mielcu z powodu połączenia się z Bankiem Spółdzielczym z nieograniczoną odpowiedzialnością w Mielcu. Rs. 789a.

I. RS. IV. 41.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 1941 r. sprawy Chrześcijańskiej Spółdzielni Rzeźniczo-Wędliniarskiej w Rzeszowie z odpowiedzialnością udziałami, o rozwiązanie tejże spółdzielni, orzeka rozwiązanie Chrześcijańskiej Spółdzielni Rzeźniczo-Wędliniarskiej w Rzeszowie z odpowiedzialnością udziałami, zgodnie z wnioskiem Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo Gospodarczych z daty Kraków dnia 23 grudnia 1940 r. Nr. 8532 i mianuje likwidatora Jana Mrzygłoda w Rzeszowie ul. Siemieradzkiego dotychczasowego członka Zarządu Spółdzielni, którego wzywa się równocześnie, aby niezwłocznie złożył przyrzeczenie sumiennego wykonywania obowiązków likwidatora, — następnie objął poruczone mu funkcje i złożył z tego pisemne sprawozdanie, — po czym dopiero po objęciu przez Jana Mrzygłoda obowiązków likwidatora oraz po prawomocności niniejszej uchwały wydane zostanie przez Sąd tutejszy zarządzenie w przedmiocie wpisu do rejestru rozwiązania spółdzielni oraz osoby likwidatora Jana Mrzygłoda. Od powyższego orzeczenia przysługują środki prawne przedstawienia i rekursu, które mogą być wniesione w dniach 14-tu po doręczeniu. Rs. 791.

Kierownik Wydawnictwa: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau. Redaktor naczelny: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau; Zastępca: Janusz Górski, Krakau. Odpowiedzialny za zagadnienia spółdzielcze: Jan Frąckowiak, Krakau. Kierownik działu ogłoszeń: Antoni Janecki, Krakau. Wydawnictwo: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Glatzerstr. 48, Tel. 116-79 i 116-80. Druk ZKW, Krakau, Universitätsstr. 19a. Ważny cennik Nr. 1.